

337

Na osnovu člana IV.B.7.a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ**O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA**

Proglašava se Zakon o zaštiti zraka koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma održanoj 24. aprila 2003. godine i na sjednici Doma naroda od 14. maja 2003. godine.

Broj 01-340/03
8. jula 2003. godine
Sarajevo

Predsjednik
Niko Lozančić, s. r.

**ZAKON
O ZAŠTITI ZRAKA****I - OSNOVNE ODREDBE****Član 1.**

Ovim zakonom uređuju se tehnički uvjeti i mjere za sprečavanje ili smanjivanje emisija u zrak prouzrokovanih ljudskim aktivnostima koje se moraju poštovati u procesu proizvodnje, na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH), planiranje zaštite kvaliteta zraka, posebni izvori emisija, katastar emisija, kvalitet zraka, nadzor i kazne za prekršaje za pravna i fizička lica.

Mjere iz stava 1. ovog člana preduzimaju se uz primjenu načela:

- integrisanog pristupa zaštiti okoliša, uključujući zrak, vodu i tlo, kao i obavezu smanjenja emisija na najmanju moguću mjeru uz korišćenje najboljih raspoloživih tehnologija;
- zagađivač plaća, kojim se osigurava da troškove smanjenja zagađivanja zraka snose operatori izvora emisija zagađujućih materija;
- usaglašenosti zaštite na radu sa pravilima zaštite okoliša;
- poboljšanja kvaliteta zraka i izvan teritorija Federacije BiH.

Nadležni federalni i kantonalni organi dužni su osigurati učešće javnosti u pripremi dokumenata prostornog uređenja i drugih planova koji utiču na kvalitet zraka, kao i u pripremi politike kvaliteta zraka i akcionih planova o zraku, u određivanju lokacija, postupcima izdavanja dozvola i inspekcijama izvora emisija.

II - POJMOVI I DEFINICIJE**Član 2.**

U smislu ovog zakona sljedeći izrazi imaju značenje:

"emisija" - znači ispuštanje supstanci iz bilo kojeg izvora u zrak;

"izvor" - znači bilo koje porijeklo ispuštanja supstanci u zrak, uključujući stacionarne izvore iz industrije i domaćinstava, kao i pokretne izvore kao što su motorna vozila i tačkaste i difuzne izvore;

"zrak" - znači spoljni zrak u atmosferi ne uključujući radne prostorije;

"kvalitet zraka" - znači koncentraciju zagađujućih supstanci u zraku u toku određenog perioda;

"zagađujuća materija" - znači bilo koja supstanca koju čovjek direktno ili indirektno unosi u zrak i koja vjerovatno može imati štetan uticaj na ljudsko zdravlje i/ili na okoliš u cjelini, uključujući i neprijatne mirise;

"neprijatan miris" - znači svojstvo odoranata za koje se ljudskim čulom mirisa opaža da izaziva negativan fiziološki uticaj;

"zagađivanje zraka" - znači direktno ili indirektno unošenje supstanci u zrak od čovjeka što rezultira takvim štetnim uticajima

koji ugrožavaju ljudsko zdravlje, nanose štetu životnim resursima, ekosistemima i materijalnim dobrima;

"postrojenje" - znači bilo koji objekat koji se koristi za industrijske ili javne komunalne svrhe koji može da izazove zagađivanje zraka;

"postrojenje sa sagorijevanjem" - znači bilo koju tehničku napravu u kojoj goriva oksidiraju kako bi se koristila toplota koja se na taj način produkuje; ovaj zakon se primjenjuje samo na pogone sa sagorijevanjem koja su namijenjena za proizvodnju energije sa izuzetkom onih pogona koji direktno koriste produkte sagorijevanja u procesima proizvodnje;

"postrojenje za spaljivanje otpada" - znači bilo koju stacionarnu ili pokretnu tehničku jedinicu namijenjenu termalnoj obradi otpada sa ili bez povrata toplote od sagorijevanja koja se produkuje; ovo uključuje spaljivanje putem oksidacije otpada kao i putem ostalih procesa kao što su procesi pirolize, gasifikacije ili plazme kada se supstance koje nastaju kao rezultat tretiranja naknadno spaljuju;

"operator" - znači bilo koje fizičko ili pravno lice koje rukovodi radom ili kontrolira postrojenje, odnosno u slučajevima utvrđenim zakonom lice na koje je preneseno javno ovlaštenje;

"velika nesreća/udes" - znači pojavu velike emisije, požara ili eksplozije koje nastaju zbog nekontroliranih promjena nastalih tokom rada postrojenja i predstavljaju veliku opasnost po zdravlje ljudi ili okoliš posredno ili neposredno, unutar ili izvan postrojenja uključujući jednu ili više opasnih supstanci;

"značajna promjena" - znači promjenu u radu postrojenja koja može imati štetne uticaje na ljude ili okoliš, bilo da su ti uticaji neposredni ili odloženi;

"granična vrijednost kvaliteta zraka" - znači nivo određen na osnovu naučnog znanja s ciljem izbjegavanja, sprečavanja ili smanjivanja štetnih uticaja na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini; ovaj nivo se mora dostići u određenom periodu i kasnije ne smije biti prekoračen;

"granična vrijednost emisije" - znači koncentraciju i/ili količinu zagađujućih supstanci u emisijama iz nekog izvora u toku određenog perioda koje ne smiju biti prekoračene;

"ciljana vrijednost" - znači nivo određen sa ciljem izbjegavanja više dugotrajnih štetnih uticaja na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini; ovaj nivo se mora dostići u određenom periodu gdje je to moguće;

"prag uzbune" - znači nivo iznad kojeg postoji rizik po ljudsko zdravlje prilikom kratkog izlaganja i na kojem će biti preduzeti direktni koraci;

"prag upozorenja" - znači nivo iznad koga postoji rizik po ljudsko zdravlje usljed kratkog izlaganja za izuzetno osjetljive dijelove stanovništva i o kome je potrebno dati najnovije informacije.

Član 3.

Svi subjekti čije aktivnosti imaju uticaja na zrak dužni su da međusobno sarađuju po pitanjima kvaliteta zraka.

Zabranjeno je prouzrokovanje značajnog zagađivanja zraka ili nanošenje štete okolišu putem emisija.

III - PLANIRANJE**Član 4.**

Radi postizanja ciljeva ovog zakona Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo) i kantonalna ministarstva nadležna za poslove okoliša (u daljem tekstu: kantonalno ministarstvo) dužni su koordinirati i uskladiti planove koji se tiču kvaliteta zraka.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament Federacije) donosi Federalnu strategiju zaštite zraka na period od najmanje deset godina kao dio Federalne strategije zaštite okoliša koja ima za cilj poboljšanje kvaliteta zraka.

Izveštaj o provođenju Strategije iz stava 2. ovog člana svake dvije godine priprema Federalno ministarstvo i podnosi Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) na razmatranje, usvajanje i dostavljanje Parlamentu Federacije.

Izveštaj sadrži:

- a) podatke o kvalitetu zraka, njegovom razvoju i tendencijama, posebno kada su u pitanju zagađujuće materije za

koje je granična vrijednost utvrđena u provedbenim propisima koji proizilaze iz ovog zakona;

- b) podatke o razvoju i tendencijama emisija zagađujućih materija koje su navedene u katastru emisija i
- c) mjere za poboljšanje kvaliteta zraka koje se preduzimaju u skladu sa ovim zakonom i rezultate preduzetih mjera.

Kantonalna zakonodavna tijela donose kantonalne planove zaštite kvaliteta zraka na period od najmanje pet godina kao dio kantonalnih planova zaštite okoliša i koja ima za cilj poboljšanje kvaliteta zraka.

Kantonalni planovi zaštite kvaliteta zraka moraju biti usaglašeni sa Federalnom strategijom zaštite kvaliteta zraka.

Član 5.

Kod izrade dokumenata prostornog uređenja i drugih planova mora se voditi računa o zaštiti kvaliteta zraka. Nijedan plan ne može biti donesen ukoliko nije usklađen sa utvrđenom Federalnom strategijom zaštite okoliša i Federalnom strategijom zaštite kvaliteta zraka.

Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva, svako iz svoje nadležnosti, izrađuje listu područja na kojima se ne može locirati nijedan nov tačkasti izvor emisija, što se posebno odnosi na pogone i postrojenja, postrojenja sa sagorijevanjem i postrojenja za spaljivanje otpada.

U područjima iz stava 2. ovog člana se ne može vršiti ni značajnije proširenje postojećih djelatnosti.

Kod izrade dokumenata prostornog uređenja i drugih planova, pri određivanju lokacija za nove tačkaste izvore emisija zagađujućih materija na koje se odnosi član 7. stav 1. ovog zakona, dužna pažnja se posvećuje zaštiti ventilacionih hodnika i kvalitetu zraka nekog gusto ili stalno naseljenog područja.

Lokacija, veličina i karakteristike ventilacionih hodnika određuju se meteorološkom studijom.

Član 6.

Svaki izvor emisija mora da ispunjava sljedeće uvjete:

- da su emisije zagađujućih materija u zrak, kao i emisije neprijatnih mirisa, smanjene na najmanju moguću mjeru uz upotrebu najboljih raspoloživih tehnologija u fazama planiranja, projektovanja, otvaranja postrojenja i njegovog rada i
- da granične vrijednosti emisija ne smiju biti prekoračene.

Federalni ministar prostornog uređenja i okoliša (u daljem tekstu: federalni ministar) propisat će granične vrijednosti emisija.

Član 7.

Emisije u zrak koje potiču iz izvora emisija za koje postoji obaveza procjene uticaja na okoliš i pribavljanje okolinske dozvole reguliraju se okolinskom dozvolom.

Za izvore emisija za koje je potrebna okolinska dozvola podnositelj zahtjeva izrađuje studiju o zraku u kojoj opisuje očekivane emisije u zrak i njihov uticaj na okoliš.

Nadležno ministarstvo neće zahtijevati izradu studije o zraku od podnosioca zahtjeva kome se za izvor emisije izdaje okolinska dozvola, na osnovu Studije o uticaju na okoliš, pod uvjetom da su tom studijom obrađena pitanja iz člana 10. ovog zakona.

Studija o zraku je integralni dio dokumentacije kod izdavanja okolinske dozvole za izvore emisija. Nadležno ministarstvo neće izdati okolinsku dozvolu u slučaju da studija o zraku ukazuje na znatne štetne uticaje na ljudsko zdravlje i/ili okoliš.

U postupku izdavanja okolinske dozvole za izvore emisija iz stava 2. ovog člana, prije donošenja odluke o zahtjevu za izdavanje dozvole, mora se pribaviti mišljenje bilo koje općine koja bi mogla biti pod značajnim uticajem tog izvora.

Općina mora dostaviti svoje mišljenje sa primjedbama i sugestijama najkasnije 15 dana od dana traženja.

Nadležno ministarstvo koje izdaje okolinsku dozvolu vodi računa o pribavljenom mišljenju.

Član 8.

Za izvore emisija u zrak koji nisu obuhvaćeni članom 7. st. 2. i 3. ovog zakona, urbanističkom saglasnošću, odobrenjem za građenje i odobrenjem za upotrebu utvrdit će se dozvoljene emisije u zrak.

Uz zahtjev za donošenje rješenja iz stava 1. ovog člana podnositelj zahtjeva dostavlja:

- podatke o kvalitetu i količini osnovnih supstanci koje će se koristiti u radu,
- podatke o kvalitetu i količini supstanci koje će biti emitovane u zrak u toku normalnog rada objekta uključujući rasipajuće emisije,
- podatke o kvalitetu i količini supstanci koje će biti emitovane u zrak iz objekta u slučaju nesreća većih razmjera i
- listu preventivnih mjera ili mjera za ublažavanje posljedica koje se koriste za sprečavanje ili ako to nije moguće za smanjivanje emisija.

U slučaju da se podaci o zraku koji su pripremljeni u ranijoj fazi postupka donošenja rješenja iz stava 1. ovog člana smatraju nedovoljnim u kasnijim fazama, nadležni organ može tražiti od podnosioca zahtjeva da revidira i dopuni dokumentaciju.

Član 9.

Kod započinjanja ponovnog rada već postojećih objekata ili promjene namjene objekata potrebno je provesti postupak i izdati novu okolinsku dozvolu u skladu sa odredbom člana 7. stav 2. ovog zakona.

Član 10.

Studiju o zraku izrađuje firma koja ispunjava uvjete i kriterije utvrđene u odredbi člana 59. stav 5. Zakona o zaštiti okoliša.

Troškove izrade studije o zraku snosi podnositelj zahtjeva za izdavanje dozvole.

Studija o zraku mora da bude izrađena u skladu sa odobrenim metodama.

Studija o zraku obuhvata:

- podatke o projektu, uključujući lokaciju, okruženje, infrastrukturu, prirodu aktivnosti i, gdje je to potrebno, tehnologiju koja će se koristiti;
- poređenje tehnologije koja se koristi u odnosu na najbolje raspoložive tehnologije, posebno one koje se odnose na emisije u zrak;
- kvalitet i količinu supstanci koje će se koristiti za proces proizvodnje i za proizvodnju energije gdje je to potrebno;
- kvalitet i količinu supstanci koje će biti emitovane u toku normalnog rada objekta uključujući difuzne emisije;
- kvalitet i količinu supstanci koje će biti emitovane iz objekta u slučaju nesreća većih razmjera;
- opis uticaja na okoliš koje imaju zagađujuće materije u toku normalnog rada i u slučaju nesreća većih razmjera koji obuhvata:
 - skicu područja koje je pod uticajem u okolini izvora emisije;
 - opis kvaliteta zraka u relevantnom području u slučaju da ne dođe do realiziranja datog projekta;
 - opis dodatnog zagađenja prouzrokovanog projektom uz korišćenje detaljnih proračuna prijenosa i informacija o lokalnim meteorološkim uvjetima gdje je to odgovarajuće;
 - opis sveukupnog kvaliteta zraka u relevantnom području;
- opis uticaja sveukupnog kvaliteta zraka (to jest očekivanog kvaliteta zraka nakon realiziranja projekta) na ljude, biljni i životinjski svijet, tlo (putem depozicije), materijalno i kulturno naslijeđe koje uključuje opis sveukupnog zagađenja zraka u odnosu na granične vrijednosti predviđene provedbenim propisima;
- listu preventivnih i olakšavajućih mjera kojima se sprečava, ili ukoliko to nije moguće, smanjuje uticaj prouzrokovan emisijama datog projekta;
- opis podataka koji se koriste i metoda koje su primjenjene u pripremi studije i

- netehnički rezime koji se priprema radi informiranja javnosti.

Netehnički rezime studije o zraku mora biti javno objavljen odmah nakon kompletiranja na način prilagođen sredini u kojoj će objekat biti lociran ili imati uticaja na sredinu u periodu od najmanje dva mjeseca.

Član 11.

Nadležno ministarstvo mora biti obaviješteno o bilo kakvoj promjeni u projektu, planu ili radu nekog izvora emisije.

U slučaju manjih promjena, nadležno ministarstvo mora biti obaviješteno o prirodi promjene i njenim uticajima na emisiju zagađujućih materija u zrak u roku od sedam dana od nastanka promjene.

Operator izvora emisije kod namjeravane značajne promjene dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje okolinske dozvole prije pristupanja izmjenama u slučaju da:

- planirana promjena bude značajna, ali da se izvor emisije ne odnosi na član 7. stav 1., operator podnosi opis promjene i odgovarajuću dokumentaciju kako bi dobio odobrenje nadležnog ministarstva;
- planirana promjena odnosi se na član 7. stav 1., operator podnosi zahtjev za izdavanje okolinske dozvole u skladu sa važećim propisima.

Član 12.

Okolinska dozvola izdata u skladu sa članom 71. Zakona o zaštiti okoliša i člana 7. ovog zakona sadrži i:

- razloge na osnovu kojih je nadležni organ utvrdio da su preduzete sve potrebne preventivne mjere protiv zagađivanja zraka, uključujući primjenu najboljih raspoloživih tehnologija, pod uvjetom da provođenje takvih mjera ne zahtijeva pretjerane troškove;
- primjenljivost određenih zabrana i ograničenja na izvor emisije koje su definirane u dokumentima prostornog uređenja;
- definiranje odgovarajućeg načina ispuštanja zagađujućih materija iz izvora emisije i definiranje ostalih uvjeta ispuštanja;
- granične vrijednosti emisija koje dati objekat mora poštovati;
- izričitu obavezu da vrijeme rada objekta ne smije prekoračiti granične vrijednosti emisija i kvaliteta zraka;
- određivanje lokacija za uzimanje uzoraka, mjerenje i određivanje postupaka koji će se koristiti kako bi se ispunile obaveze koje se tiču periodičnog mjerenja,
- mjere koje će se preduzeti u slučaju nesreća većih razmjera.

Federalni ministar će posebnim propisom regulirati monitoring emisija i kvalitet zraka.

Ukoliko se ne može primijeniti ni jedna granična vrijednost emisija utvrđena posebnim propisima, nadležno ministarstvo će odrediti graničnu vrijednost emisije za dati izvor.

Član 13.

Operator stacionarnog izvora emisije iz člana 7. stav 1. ovog zakona jednom godišnje dostavlja izvještaj nadležnom ministarstvu.

Izvještaj sadrži podatke o emisijama iz datog izvora, o potrošnji energije i goriva, te opće podatke o potencijalnom uticaju na zdravlje koje mogu imati supstance koje emituje dati izvor.

Izvještaj mora biti javno objavljen odmah nakon što je sačinjen na način prilagođen datoj sredini u kojoj će objekat biti lociran u periodu od najmanje dva mjeseca.

Član 14.

U slučaju da redovan izvještaj operatora, promjena u propisima ili nalaz inspekcije pokaže da se granične vrijednosti emisije ne mogu osigurati prema uvjetima utvrđenim u okolinskoj dozvoli, nadležni organ će po službenoj dužnosti ponovo razmotriti okolinsku dozvolu.

Član 15.

O prekoračenju graničnih vrijednosti emisija iz izvora emisija iz člana 7. stav 4. ovog zakona operator je dužan da odmah obavijestiti nadležno ministarstvo.

Nadležno ministarstvo naložit će obustavu rada izvora emisije dok se ne preduzmu neophodne mjere radi usklađivanja sa standardima emisije.

Nadležno ministarstvo određuje maksimalni dozvoljeni period za bilo koje tehnički neizbježne prekide u toku kojih koncentracije emisija u zrak prelaze predviđene granične vrijednosti.

U slučaju kvara operator smanjuje ili prekida rad dok se ne steknu uvjeti za normalan rad. U tom slučaju izvor emisije ne može ni pod kojim uvjetima nastaviti rad duže od osam sati bez prekida, a ukupno godišnje trajanje rada u takvim uvjetima ne može biti duže od 96 sati.

Nadležno ministarstvo kao i stanovništvo koje živi u okruženju izvora emisije u najkraćem vremenskom roku bit će obaviješteni o nesreći većih razmjera u izvoru emisije iz člana 7. stav 1. ovog zakona.

IV - POSEBNI IZVORI EMISIJA

Član 16.

Kućni izvori emisije

Odredbe čl. od 7. do 15. ovog zakona se ne primjenjuju na emisije u zrak iz kućnih aktivnosti ili kućnih izvora sagorjevanja čija je termalna snaga manja od 250 KW.

Gradske toplane se ne smatraju kućnim izvorima.

Oprema, uređaji i ostale mašine koje se koriste u domaćinstvima i koje predstavljaju izvore emisija podliježu prethodnom odobravanju određenog tipa proizvoda.

Federalni ministar određuje detaljna pravila odobravanja tipa proizvoda, pravila o emisiji zagađujućih materija, a posebno o spaljivanju biomasa manjeg obima.

Član 17.

Odobrenje za goriva

U kućnim izvorima emisije se mogu koristiti samo goriva navedena u standardima utvrđenim od Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Član 18.

Postrojenja sa sagorjevanjem i druga industrijska postrojenja

Pitanja koja se odnose na emisiju iz postrojenja sa sagorjevanjem sa nominalnom termalnom snagom jednakom ili većom od 50 MW kao i iz postrojenja sa nominalnom termalnom snagom manjom od 50 MW uređuju se provedbenim propisom koji proizilazi iz ovog zakona.

Nadležno ministarstvo može dozvoliti privremeno prekoračenje graničnih vrijednosti emisija određenih za pogone sa sagorjevanjem koji koriste domaća čvrsta goriva.

Ovo prekoračenje ne može trajati duže od šest mjeseci i ne može biti veće od dva puta u odnosu na granične vrijednosti emisije.

Provedbenim propisom, u skladu sa ovim zakonom, utvrdit će se granične vrijednosti emisija i zahtjevi koji se tiču monitoringa zagađujućih materija za sljedeće industrijske sektore:

- Proizvodnja metala:
 - a) pogoni za pečenje metalne rude ili za sinterovanje,
 - b) pogoni za proizvodnju sirovog gvožđa ili čelika uključujući stalno livenje,
- Proizvodnju cementnog klinkera u rotacionim pećima,
- Proizvodnju celuloze iz drveta ili drugih vlaknastih materijala.

Član 19.

Postrojenja za spaljivanje otpada

Uvjeti za rad postrojenja za spaljivanje otpada uredit će se provedbenim propisom u skladu sa ovim zakonom.

Član 20.

Motorna vozila

Emisija iz motornih vozila kao nestacionarnih tačkastih izvora zagađenja uređuje se posebnim propisima kojim je uređena redovna godišnja inspekcija motornih vozila.

Nadležni organ ne može izvršiti registraciju vozila koja prekoračuju određene granične vrijednosti emisija.

Član 21.

Sadržaj sumpora u gorivu

Teška ulja kod kojih sadržaj sumpora prelazi 1,00 % mase ne mogu biti korišćena kao goriva za pogone sa sagorijevanjem od 1. januara 2010. godine.

Pogon sa sagorijevanjem koji koristi teška ulja kod kojih je sadržaj sumpora veći od vrijednosti navedene u stavu 1. ovog člana mogu da rade samo pod uvjetima da im je izdata okolinska dozvola u skladu sa članom 7. ovog zakona.

Dizel-goriva koja se koriste za motorna vozila i brodove ne mogu biti korišćena od:

- 1. januara 2010. ukoliko je sadržaj sumpora veći od 0,20% njihove mase,
- 1. januara 2015. ukoliko je sadržaj sumpora veći od 0,10% njihove mase.

Ograničenja iz st. od 1. do 3. ovog člana u određenim tečnim naftnim derivatima se ne primjenjuju na:

- goriva namijenjena preradi prije finalnog sagorijevanja,
- goriva koja će biti prerađena u rafinerijskoj industriji.

Federalni ministar svojim propisom utvrđuje uvjete mjerenja i kontrole.

Član 22.

Goriva za vozila

Goriva za motorna vozila moraju biti u skladu sa standardima kvaliteta koje je objavio Institut za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Od 1. januara 2010. neće se vršiti promet olovnog benzina.

Član 23.

Skladištenje fosilnih goriva i benzina

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na objekte, postrojenja, vozila i brodove koji se koriste za skladištenje, utovar i prijevoz benzina od jednog skladišta do drugog ili od glavnog skladišta do benzinske stanice.

Objekti, postrojenja, vozila i uređaji bit će projektirani i korišćeni na način da:

- preostala isparenja ostaju u kontejneru nakon istakanja benzina,
- prihvataju i zadržavaju povratna isparenja iz prostora za skladištenje na benzinskoj stanici ili glavnom skladištu,
- se isparenja zadržavaju u pokretnom kontejneru dok ne dođe do ponovnog punjenja u glavnom skladištu.

Član 24.

Ostala isparljiva organska jedinjenja

Emisije isparljivih organskih jedinjenja utvrdit će se provedbenim propisom u skladu sa ovim zakonom.

Upotreba organskih jedinjenja u djelatnostima i pogonima mora biti svedena na najmanju moguću mjeru.

Supstance i preparati koji se usljed sadržaja isparljivih organskih jedinjenja klasifikuju kao kancerogeni, mutageni ili

toksični za biološku reprodukciju će u najvećoj mogućoj mjeri i u najkraćem vremenskom roku biti zamijenjeni manje štetnim supstancama i preparatima.

Član 25.

Zaštita ozonskog omotača

Zaštita ozonskog omotača se odnosi na supstance koje oštećuju ozonski omotač, proizvode i opremu koja sadrži te supstance.

Uvjeti i postupak postepenog isključivanja iz upotrebe supstanci koje oštećuju ozonski omotač i njihove zamjene alternativnim supstancama koje imaju značajno manji štetni uticaj na okoliš i postupak za rukovanje proizvodima koji sadrže ili su napravljeni od supstanci koje oštećuju ozonski omotač, uredit će se provedbenim propisom u skladu sa ovim zakonom.

Nadležno ministarstvo vodi evidenciju o izvozu, uvozu i potrošnji supstanci koje oštećuju ozonski omotač i podnosi izvještaj prema međunarodnim sporazumima o zaštiti okoliša iz stava 1. ovog člana.

V - KATASTAR EMISIJA

Član 26.

Federalno ministarstvo objavljuje, u januaru svake godine, Izvještaj o katastru emisija za zagađujuće materije zraka za prethodnu godinu za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Kantoni, u aprilu svake godine, objavljuju katastre emisija za zagađujuće materije zraka (uključujući emisije iz prirodnih izvora) za prethodnu godinu za teritorij svog kantona.

Međuentitetsko tijelo za okoliš objedinjuje, u aprilu svake godine, Izvještaj o katastrima emisija za prethodnu godinu na osnovu informacija dostavljenih od entitetskih ministarstva. Objedinjeni izvještaj se dostavlja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine radi slanja nadležnim tijelima međunarodnih sporazuma čija je Bosna i Hercegovina članica.

Izvještaji moraju biti pripremljeni u skladu sa zahtjevima za davanje izvještaja određenih u međunarodnim sporazumima čija je Bosna i Hercegovina članica.

Katastri emisija moraju biti pripremljeni najmanje za sljedeće zagađujuće materije zraka: sumpordioksid, nitrookside, ugljendioksid, ugljenmonoksid, amonijak, nitrozookside, metan, nemetanske ugljovodonike, benzin i čvrste čestice veličine iznad deset mikrometara (PM-10).

Katastar emisija se vodi po djelatnostima.

Procjene emisija vrše se po međunarodno prihvaćenim metodama i smjernicama do kojih se došlo kroz praksu.

Operatori, stručne institucije i nadležni kantonalni organi dužni su Federalnom ministarstvu dostaviti sve podatke neophodne za procjenu emisija ili za njihovu kontrolu.

Federalno ministarstvo priprema i redovno ažurira registar emisija koji obuhvata sve podatke o emisijama iz velikih tačkastih izvora.

Registar emisija je sastavni dio katastra emisija.

Federalno ministarstvo osigurava pristup svim informacijama o emisijama putem javnog objavljivanja.

VI - KVALITET ZRAKA

Član 27.

Granične vrijednosti kvaliteta zraka, ciljane vrijednosti i pragovi uzbune za zagađujuće materije i datum njihovog stupanja na snagu utvrdit će se provedbenim propisom u skladu sa ovim zakonom.

Nadležno ministarstvo ne može odobriti obavljanje djelatnosti koja bi prouzrokovala prekoračenje graničnih vrijednosti u području gdje granične vrijednosti nisu prekoračene.

Kantoni mogu odrediti granične vrijednosti kvaliteta zraka niže od vrijednosti datih u provedbenom propisu iz stava 1. ovog člana zavisno od specifičnosti pojedinih područja.

Član 28.

Mjerenje kvaliteta zraka

Federalno ministarstvo osigurava redovan monitoring kvaliteta zraka od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stručna institucija ovlaštena od Federalnog ministarstva i Federalnog ministarstva zdravstva uspostavlja i vrši monitoring kvaliteta zraka u skladu sa provedbenim propisom.

Bazu podataka o mjerenju kvaliteta zraka vodi stručna institucija iz stava 2. ovog člana.

Stručna institucija iz stava 2. ovog člana priprema godišnji izvještaj o stanju kvaliteta zraka i dostavlja ga Federalnom ministarstvu i Federalnom ministarstvu zdravstva radi objavljivanja. Prekoračenje graničnih vrijednosti kvaliteta zraka, pragova upozorenja, ciljanih vrijednosti i dugoročni ciljevi za zaštitu zraka moraju biti dokumentovani u izvještaju.

Član 29.

Mjere koje se primjenjuju u područjima gdje su nivoi viši od graničnih vrijednosti

Kanton u roku od dvije godine donosi Kantonalni akcioni plan zaštite kvaliteta zraka u oblastima u kojima su prekoračene granične vrijednosti kvaliteta zraka jedne ili više zagađujućih materija.

Ukoliko su prekoračene granične vrijednosti u dva ili više kantona Federalno ministarstvo vrši koordinaciju među kantonima.

Planovi iz stava 1. ovog člana mogu predvidjeti mjere kontrole, obustavljanja aktivnosti, uključujući motorni saobraćaj, ukoliko doprinose prekoračenju graničnih vrijednosti.

Kantoni mogu zabraniti korišćenje određenih drumova za neke vrste vozila ukoliko se zagađivanje zraka koje je prouzrokovano druskim saobraćajem ne može riješiti na drugi način.

Plan iz stava 1. ovog člana dostavlja se Federalnom ministarstvu i ostalim kantonalnim ministarstvima u čijoj je nadležnosti provođenje mjera iz Kantonalnog akcionog plana zaštite kvaliteta zraka.

Plan mora biti dostupan javnosti radi davanja primjedaba prije donošenja.

Plan, pored ostalog, sadrži:

- lokaciju područja pretjerane zagađenosti (regioni, gradovi) i stanica za mjerenje;
- opće informacije o vrsti područja (grad, industrijska ili ruralna oblast);
- procjenu zagađenog područja (km²) i broja stanovnika izloženog zagađivanju;
- potrebne klimatske podatke;
- relevantne topografske podatke;
- informacije o vrsti ciljeva koji zahtijevaju zaštitu u datom području;
- prirodu i procjenu zagađivanja kao što su koncentracije uočene u prethodnim godinama, tehnike koje se koriste za procjenu;
- porijeklo zagađivanja kao što je lista osnovnih izvora emisije odgovornih za zagađivanje (mapa), ukupna količina emisija iz ovih izvora (tona godišnje), informacije o zagađivanju koje dolaze iz drugih područja;
- analizu situacije kao što je detaljan opis onih faktora koji su prouzrokovali prekoračenje (prijenos, uključujući prekogranični prijenos, oblik), detaljan opis mogućih mjera za poboljšanje kvaliteta zraka;
- detaljan opis mjera ili projekata koje treba usvojiti radi smanjenja zagađivanja;
- procjenu planiranog poboljšanja kvaliteta zraka i vremena koje je potrebno da bi se postigli ovi ciljevi;
- neophodne budžetske zahtjeve (sredstva, osoblje, informacije i sl.) koji iziskuju planirano poboljšanje kvaliteta zraka.

Član 30.

Situacije izuzetnog zagađivanja (SMOG)

Kanton donosi Interventni plan kada postoji rizik prekoračenja praga upozorenja navodeći mjere radi smanjenja rizika od prekoračenja i ograničenje trajanja takvih pojava.

Planovima se mogu predvidjeti mjere kontrole, obustava aktivnosti, uključujući motorni saobraćaj, koje doprinose prekoračenju pragova upozorenja.

U slučaju da problem zagađenja zraka koje je prouzrokovano druskim saobraćajem ne može biti riješen na drugi način, kanton može zabraniti korišćenje određenih drumova za određene vrste vozila.

U slučaju da su pragovi uzbune utvrđeni u provedbenim propisima prekoračeni, kantoni preduzimaju neophodne korake kako bi javnost bila obaviještena (npr. putem radija, televizije, štampe ili na način uobičajen u datoj sredini).

Član 31.

Razmjena informacija

Institucije i organi nadležni za procjenu kvaliteta zraka, u skladu sa članom 28. ovog zakona, dostavljaju Federalnom ministarstvu neophodne informacije za izvještaj, a Federalno ministarstvo ih dostavlja međuentitetskom tijelu nadležnom za zaštitu okoliša.

Član 32.

Informiranje javnosti

Stručna institucija iz člana 28. ovog zakona osigurava da se ažurirane informacije o koncentracijama zagađujućih materija u zraku redovno dostavljaju javnosti i odgovarajućim organizacijama kao što su: organizacije za zaštitu okoliša, organizacije potrošača, organizacije koje predstavljaju osjetljive grupacije stanovništva i ostalim relevantnim organima koji se bave zaštitom zdravlja.

Informiranje se vrši putem radija, televizije, štampe, displeja ili elektronskih putem.

Informacije iz stava 1. ovog člana obuhvataju podatke o prekoračenju koncentracija utvrđenih graničnih vrijednosti i pragovima uzbune u toku perioda za koji se daje srednja vrijednost kao i procjenu u vezi sa graničnim vrijednostima i pragovima uzbune i odgovarajuće informacije koje se tiču uticaja na zdravlje.

Informacije koje se dostavljaju javnosti i organizacijama moraju biti jasne, razumljive i dostupne.

VII - NADZOR

Član 33.

Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Federalno ministarstvo.

Poslove inspeksijskog nadzora vrše federalni i kantonalni inspektori u ovisnosti od toga koji organ je izdao okolinsku dozvolu.

Inspektor po službenoj dužnosti vrši inspeksijski nadzor kako bi se provjerilo da li su emisije u skladu sa odgovarajućim graničnim vrijednostima emisije i sa drugim uvjetima iz okolinske dozvole koja je izdata za dati izvor emisije.

Inspektor uzimanjem uzoraka provjerava da li je sadržaj sumpora u gorivima koja se koriste u skladu sa članom 21. ovog zakona. Uzimanje uzoraka započinje u roku od šest mjeseci od dana kada odgovarajuća maksimalna granica sadržaja sumpora u gorivu stupi na snagu.

Operator izvora emisije dužan je inspektoru omogućiti nesmetan inspeksijski nadzor uz osiguranje pristupa izvoru, podacima i dokumentima o izvoru, uz prisustvo predstavnika operatora izvora emisije u inspekciji.

Inspektor u vršenju inspeksijskog nadzora sačinjava zapisnik o nalazima inspekcije koji sadrži:

- datum, trajanje, mjesto i predmet inspekcije,
- ime, funkciju i izjavu predstavnika operatora,
- naziv operatora izvora emisije,

- tehničke podatke o izvoru emisije,
- tačnu lokaciju uzimanja uzorka,
- opis uzimanja uzorka, metode mjerenja i opreme koja je korišćena,
- datum i trajanje uzimanja uzoraka, broj uzetih uzoraka, početak i završetak mjerenja,
- povredu propisa utvrđenu u toku mjerenja,
- potencijalne razloge za nemogućnost provođenja inspekcije.

Inspektor dostavlja operatoru izvora emisije zapisnik o inspekcijском nadzoru u roku od mjesec dana od izvršene inspekcije.

Član 34.

Ukoliko inspektor utvrdi da nije postupljeno u skladu sa odredbama ovog zakona ili uvjetima iz dozvole, donosi rješenje kojim nalaže operatoru izvora emisije:

- preduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se u najkraćem roku otklonile utvrđene nepravilnosti;
- preduzimanje mjera koje su potrebne za ispunjavanje uvjeta uključujući i izmjenu ili modifikaciju tehnologije koju koristi;
- da plati novčanu kaznu u slučaju neprekidnog kršenja odredaba iz ovog zakona ili uvjeta iz dozvola;
- obustavu aktivnosti koje prouzrokuju neposrednu opasnost po ljudsko zdravlje ili okoliš dok se osigura otklanjanje navedenih opasnosti i
- neprekidno plaćanje novčanih kazni u slučaju ponavljanja kršenja odredaba iz ovog zakona i uvjeta iz dozvola.

VIII - KAZNE NE ODREDBE

Član 35.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj svako pravno lice koje:

- započne rad bez pribavljanje okolinske dozvole iz člana 7. ovog zakona ili suprotno uvjetima okolinske dozvole;
- ponovno otpočne rad u postojećem objektu ili promijeni namjenu bez pribavljene okolinske dozvole (član 9. ovog zakona);
- vrši namjerne značajne promjene u projektu, planu ili radu izvora emisije bez pribavljene okolinske dozvole (član 11. ovog zakona) i
- ako postupi suprotno odredbama člana 15. ovog zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaje iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u pravnom licu.

Član 36.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM kaznit će se za prekršaj svako fizičko lice koje:

- ne podnese godišnji izvještaj u skladu sa članom 3. ovog zakona i
- ne obavijesti nadležni organ o prekoračenju graničnih vrijednosti emisija (član 15. ovog zakona).

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

Postojeći objekti koji su u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona već bili pušteni u pogon i koji su dobili potrebne dozvole ili su pokrenuli postupak izdavanja dozvola, dužni su uskladiti svoje aktivnosti sa odredbama ovog zakona i provedbenim propisima do 2008. godine.

Postojeći objekti su dužni pripremiti planove prilagođavanja za postepeno poboljšanje karakteristika svojih emisija kako bi se ispunili uvjeti iz ovog zakona.

Planovi prilagođavanja se dostavljaju nadležnim organima radi odobravanja ne kasnije od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 38.

Propis iz člana 4. ovog zakona donijet će Parlament Federacije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisi iz čl. 6., 10., 12., 16., 18. st. 1., 2. i 4., 19., 21., 24., 25. i 27. donijet će federalni ministar u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 39.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe posebnih zakona koji reguliraju pitanja zaštite zraka.

Postojeći provedbeni propisi koji reguliraju pitanje zaštite zraka iz stava 1. ostaju na snazi do donošenja propisa iz člana 38. ovog zakona.

Periodična revizija provedbenih propisa koji proističu iz ovog zakona vršit će se najmanje svakih pet godina, u skladu sa tehničkim razvojem u određivanju graničnih vrijednosti, metoda mjerenja i sl., posebno u skladu sa promjenama u najboljim raspoloživim tehnikama.

Član 40.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, s. r.

Na temelju članka IV.B.7.a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI ZRAKA

Proglašava se Zakon o zaštiti zraka koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma održanoj 24. travnja 2003. godine i na sjednici Doma naroda od 14. svibnja 2003. godine.

Broj 01-340/03
8. srpnja 2003. godine
Sarajevo

Predsjednik
Niko Lozančić, v. r.

ZAKON

O ZAŠTITI ZRAKA

I - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se tehnički uvjeti i mjere sprječavanja ili smanjivanja emisija u zrak, uzročenih ljudskim djelovanjem, koje se moraju poštovati u procesu proizvodnje na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija BiH), planiranja zaštite kvalitete zraka, posebne izvore emisija, katastar emisija, kvalitete zraka, nadzor i kazne za prekršaje za pravne i fizičke osobe.

Mjere iz stavka 1. ovoga članka poduzimaju se uz primjenu načela:

- integriranog pristupa zaštiti okoliša, uključujući zrak, vodu i tlo, kao i obvezu smanjenja emisija na najmanju moguću mjeru uz korištenje najboljih raspoloživih tehnologija;
- zagađivač plaća, kojim se osigurava da troškove smanjenja zagađivanja zraka snose operatori izvora emisija zagađujućih tvari;
- usuglašenosti zaštite na radu s pravilima zaštite okoliša;
- poboljšanja kvalitete zraka i izvan teritorija Federacije BiH.

Nadležni federalni i kantonalni organi dužni su osigurati sudjelovanje javnosti u pripremi dokumenata prostornog uređenja i drugih planova koji utječu na kvalitetu zraka kao i u

pripremi politike kvalitete zraka i akcijskih planova o zraku, u određivanju lokacija, postupcima izdavanja dopuštenja i inspekcijama izvora emisija.

II - POJMOVI I DEFINICIJE

Članak 2.

U smislu ovoga zakona sljedeći izričaji znače:

"emisija" - znači ispuštanje supstanci iz bilo kojega izvora u zrak;
 "izvor" - znači bilo koje porijeklo ispusta supstanci u zrak, uključujući stacionarne izvore iz industrije i kućanstava kao i pokretne izvore poput motornih vozila i točkastih i difuznih izvora;

"zrak" - znači spoljni zrak u atmosferi neuključujući radne prostorije;

"kvaliteta zraka" - znači koncentraciju zagađujućih supstanci u zraku tijekom određenoga razdoblja;

"zagađujuća tvar" - znači bilo koja supstanca koju čovjek izravno ili neizravno unosi u zrak i koja vjerojatno može imati štetan utjecaj na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cijelosti, uključujući i neugodne mirise;

"neugodan miris" - znači svojstvo odoranata za koje se ljudskim osjetilom mirisa opaža da izaziva negativan fiziološki utjecaj;

"zagađivanje zraka" - znači izravan ili neizravan unos supstanci u zrak od čovjeka što rezultira takovim štetnim utjecajima koji ugrožavaju ljudsko zdravlje, nanose štetu životnim resursima, ekosustavima i materijalnim dobrima;

"postrojenje" - znači bilo koji objekt koji se koristi za industrijske ili javne komunalne svrhe koji može izazvati zagađivanje zraka;

"postrojenje sa sagorijevanjem" - znači bilo koju tehničku napravu u kojoj goriva oksidiraju kako bi se koristila toplina producirana na takav način; ovaj zakon se primjenjuje samo na pogone sa sagorijevanjem koja su namijenjena proizvodnji energije s iznimkom onih pogona koji izravno koriste proizvode sagorijevanja u procesima proizvodnje;

"postrojenje za spaljivanje otpada" - znači bilo koju stacionarnu ili pokretnu tehničku jedinicu namijenjenu termalnoj obradi otpada s ili bez povrata topline od sagorijevanja koja se proizvode; ovo uključuje spaljivanje putem oksidacije otpada kao i putem ostalih procesa, poput procesa pirolize, plinificiranja ili plazme kada se supstance nastale kao rezultat tretiranja naknadno spaljuju;

"operator" - znači bilo koja fizička ili pravna osoba koje upravlja radom ili nadzire postrojenje, odnosno u slučajevima utvrđenim zakonom, osoba na koju su prenesene javne ovlasti;

"velika nesreća/udes" - znači pojavu velike emisije, požara ili eksplozije koje nastaju uslijed nekontroliranih promjena nastalih tijekom rada postrojenja i znače veliku opasnost po zdravlje ljudi ili okoliš, posredno ili neposredno, unutar ili izvan postrojenja, uključujući jednu ili više opasnih supstanci;

"značajna promjena" - znači promjenu u radu postrojenja koja može imati štetne utjecaje na ljude ili okoliš, bilo da su ti utjecaji neposredni ili odloženi;

"granična vrijednost kvalitete zraka" - znači razinu određenu na temelju znanstvene spoznaje, s ciljem izbjegavanja, sprječavanja ili smanjivanja štetnih utjecaja na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cijelosti; ovu se razinu mora dostići u određenome razdoblju nakon kojega ne smije biti prekoračena;

"granična vrijednost emisije" - znači koncentraciju i/ili količinu zagađujućih supstanci u emisijama iz nekog izvora tijekom određenoga razdoblja koje ne smiju biti prekoračene;

"ciljana vrijednost" - znači razinu određenu s ciljem izbjegavanja više dugotrajnih štetnih utjecaja po ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cijelosti; ovu se razinu mora dostići u određenome razdoblju gdje je to moguće;

"prag uzbune" - znači razinu iznad koje postoji rizik po ljudsko zdravlje uslijed kratkoga izlaganja i na kojemu će biti poduzeti neposredni koraci;

"prag upozorenja" - znači razinu iznad koje postoji rizik po ljudsko zdravlje uslijed kratkoga izlaganja za iznimno osjetljive dijelove stanovništva i o kojemu je potrebno dati najnovije informacije.

Članak 3.

Svi subjekti čije djelatnosti imaju utjecaja na zrak dužni su međusobno surađivati po pitanjima kvalitete zraka.

Zabranjeno je uzročenje značajnog zagađivanja zraka ili nanošenje štete okolišu putem emisija.

III - PLANIRANJE

Članak 4.

Radi postizanja ciljeva ovoga zakona Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) i kantonalna ministarstva nadležna za poslove okoliša (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo) dužni su koordinirati i uskladiti planove koji se tiču kvalitete zraka.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlament Federacije) donosi Federalnu strategiju zaštite zraka za razdoblje od najmanje 10 godina kao dio Federalne strategije zaštite okoliša kojoj je cilj poboljšanje kvalitete zraka.

Izvešće o sprovedbi Strategije iz stavka 2. ovoga članka svake dvije godine priprema Federalno ministarstvo i podnosi Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) na razmatranje, usvajanje i dostavu Parlamentu Federacije.

Izvešće sadrži:

- podatke o kvaliteti zraka, njegovom razvitku i tendencijama, posebice kada su u pitanju zagađujuće tvari za koje je granična vrijednost utvrđena u provedbenim propisima koji proizilaze iz ovoga zakona;
- podatke o razvitku i tendencijama emisija zagađujućih tvari navedenim u katastru emisija i
- mjere za poboljšanje kvalitete zraka koje se poduzimaju sukladno ovom zakonu i rezultatima poduzetih mjera.

Kantonalna zakonodavna tijela donose kantonalne planove zaštite kvalitete zraka za razdoblje od najmanje pet godina kao dio kantonalnih planova zaštite okoliša i kojima je cilj poboljšanje kvalitete zraka.

Kantonalni planovi zaštite kvalitete zraka moraju biti usuglašeni s Federalnom strategijom zaštite kvalitete zraka.

Članak 5.

Pri izradi dokumenata prostornog uređenja i drugih planova mora se voditi računa o zaštiti kvalitete zraka. Nijedan plan ne može biti donesen ukoliko nije usklađen s utvrđenom Federalnom strategijom zaštite okoliša i Federalnom strategijom zaštite kvalitete zraka.

Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva, svatko u okviru svoje nadležnosti, izrađuju listu područja na kojima se ne može locirati nijedan nov točkasti izvor emisija, što se posebice odnosi na pogone i postrojenja, postrojenja sa sagorijevanjem i postrojenja za spaljivanje otpada.

U područjima iz stavka 2. ovoga članka se ne može obavljati ni značajnije proširenje postojećih djelatnosti.

Pri izradi dokumenata prostornog uređenja i drugih planova, u određivanju lokacija za nove točkaste izvore emisija zagađujućih tvari na koje se odnosi članak 7., stavak 1. ovoga zakona, pozornost se posvećuje zaštiti ventilacijskih hodnika i kvaliteti zraka nekog gusto ili stalno naseljenog područja.

Lokacija, veličina i značajke ventilacijskih hodnika određuju se meteorološkom studijom.

Članak 6.

Svaki izvor emisija mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- emisije su zagađujućih tvari u zrak kao i emisije neugodnih mirisa smanjene na najmanju moguću mjeru uz uporabu najboljih raspoloživih tehnologija u fazama planiranja, projektiranja, otvaranja postrojenja i njegovog rada i
- granične vrijednosti emisija ne smiju biti prekoračene;

Federalni ministar prostornog uređenja i okoliša (u daljnjem tekstu: federalni ministar) propisat će granične vrijednosti emisija.

Članak 7.

Emisije u zrak koje potječu iz izvora emisija za koje postoji obveza procjene utjecaja na okoliš i pribavu okolišnog dopuštenja reguliraju se okolišnim dopuštanjem.

Za izvore emisija za koje je potrebno okolišno dopuštenje podnositelj zahtjeva izrađuje Studiju o zraku u kojoj opisuje očekivane emisije u zrak i njihov utjecaj na okoliš.

Nadležno ministarstvo neće zahtijevati izradu Studije o zraku od podnositelja zahtjeva kojemu se za izvor emisije izdaje okolišno dopuštenje na temelju Studije o utjecaju na okoliš, pod uvjetom da su tom studijom obrađena pitanja iz članka 10. ovoga zakona.

Studija o zraku je integralni dio dokumentacije za izdavanje okolišnog dopuštenja za izvore emisija. Nadležno ministarstvo neće izdati okolišno dopuštenje u slučaju da Studija o zraku ukazuje na znatne štetne utjecaje po ljudsko zdravlje i/ili okoliš.

U postupku izdavanja okolišnog dopuštenja za izvore emisija iz stavka 2. ovoga članka, prije donošenja odluke o zahtjevu za izdavanje dopuštenja mora se pribaviti mišljenje bilo koje općine koja bi mogla biti pod značajnim utjecajem toga izvora.

Općina mora dostaviti svoje mišljenje s primjedbama i napućivanjima najkasnije 15 dana od dana tražnje.

Nadležno ministarstvo koje izdaje okolišno dopuštenje vodi računa o pribavljenom mišljenju.

Članak 8.

Za izvore emisija u zrak koji nisu obuhvaćeni člankom 7., st. 2. i 3. ovoga zakona, urbanističkom suglasnošću, odobrenjem za građenje i odobrenjem za uporabu utvrdit će se dopuštene emisije u zrak.

Uz zahtjev za donošenje rješenja iz stavka 1. ovoga članka podnositelj zahtjeva dostavlja:

- podatke o kvaliteti i količini osnovnih supstanci koje će se koristiti u radu,
- podatke o kvaliteti i količini supstanci koje će biti emitirane u zrak tijekom normalnog rada objekta uključujući rasipajuće emisije,
- podatke o kvaliteti i količini supstanci koje će biti emitirane u zrak iz objekta u slučaju nesreća većih srazmjera i
- listu preventivnih mjera ili mjera za ublažavanje posljedica koje se koriste za sprječavanje ili ako to nije moguće za smanjivanje emisija.

U slučaju da se podaci o zraku, koji su pripremljeni u ranijoj fazi postupka donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka, smatraju nedovoljnim u kasnijim fazama, nadležni organ može tražiti od podnositelja zahtjeva revidiranje i dopunu dokumentacije.

Članak 9.

Pri započinjanju ponovnog rada već postojećih objekata ili promjene namjene objekata potrebno je provesti postupak i izdati novo okolišno dopuštenje sukladno odredbi članka 7., stavak 2. ovoga zakona.

Članak 10.

Studiju o zraku izrađuje tvrtka koja ispunjava uvjete i kriterije utvrđene u odredbi članka 59., stavak 5. Zakona o zaštiti okoliša.

Troškove izrade Studije o zraku snosi podnositelj zahtjeva za izdavanje dopuštenja.

Studija o zraku mora biti izrađena sukladno odobrenim metodama.

Studija o zraku obuhvaća:

- podatke o projektu, uključujući lokaciju, okruženje, infrastrukturu, prirodu djelatnosti i gdje je potrebno tehnologiju koja će se koristiti;
- usporedbu tehnologije koja se koristi u odnosu na najbolje raspoložive tehnologije, posebice one koje se odnose na emisije u zrak;
- kvalitetu i količinu supstanci koje će se koristiti za proces proizvodnje i za produciranje energije, gdje je potrebno;

- kvalitetu i količinu supstanci koje će biti emitirane tijekom normalnoga rada objekta uključujući difuzne emisije;
- kvalitetu i količinu supstanci koje će biti emitirane iz objekta u slučaju nesreća većih srazmjera;
- opis utjecaja na okoliš koje imaju zagađujuće tvari tijekom normalnog rada i u slučaju nesreća većih srazmjera koji obuhvaća:
 - skicu područja koje je pod utjecajem u okolici izvora emisije;
 - opis kvalitete zraka u odlučnom području u slučaju nerealiziranja danoga projekta;
 - opis dodanog zagađenja uzročenog projektom uz korištenje potankosti iz proračuna prijenosa i informacija o lokalnim meteorološkim uvjetima gdje je to odgovarajuće;
 - opis sveukupne kvalitete zraka u odlučnom području;
 - opis utjecaja sveukupne kvalitete zraka (to jest očekivane kvalitete zraka nakon realiziranja projekta) na ljude, biljni i životinjski svijet, tlo (putem depozicije), materijalno i kulturno naslijeđe koje uključuje opis sveukupnog zagađenja zraka u odnosu na granične vrijednosti predviđene povedbenim propisima;
 - listu preventivnih i olakotnih mjera kojima se sprječava, ili ukoliko to nije moguće, smanjuje utjecaj uzročen emisijama danoga projekta;
 - opis podataka koji se koriste i metoda koje su primjenjene u pripremi Studije i
 - tehnički sažetak koji se priprema radi informiranja javnosti.

Netehnički sažetak Studije o zraku mora biti javno objavljen odmah nakon kompletiranja na način prilagođen sredini u kojoj će objekt biti lociran ili imati utjecaja na sredinu, u razdoblju od najmanje dva mjeseca.

Članak 11.

Nadležno ministarstvo mora biti obaviješteno o bilo kakvoj promjeni u projektu, planu ili radu nekog izvora emisije.

U slučaju manjih promjena, nadležno ministarstvo mora biti obaviješteno o prirodi promjene i njenim utjecajima na emisiju zagađujućih tvari u zrak u roku od sedam dana od nastanka promjene.

Operator izvora emisije je pri namjeravanoj značajnoj promjeni dužan podnijeti zahtjev za izdavanjem okolišnog dopuštenja prije pristupa izmjenama u slučaju da:

- planirana promjena bude značajna ali se izvor emisije ne odnosi na članak 7., stavak 1., operator podnosi opis promjene i odgovarajuću dokumentaciju kako bi dobio odobrenje nadležnoga ministarstva;
- planirana promjena se odnosi na članak 7., stavak 1., operator podnosi zahtjev za izdavanjem okolišnog dopuštenja sukladno važećim propisima.

Članak 12.

Okolišno dopuštenje izdano sukladno članku 71. Zakona o zaštiti okoliša i članku 7. ovoga zakona sadrži i:

- razloge na temelju kojih je nadležni organ ustvrdio kako su poduzete sve potrebne preventivne mjere protiv zagađivanja zraka, uključujući primjenu najboljih raspoloživih tehnologija, pod uvjetom da sprovedba takvih mjera ne zahtijeva pretjerane troškove;
- primjenjivost određenih zabrana i ograničenja na izvor emisije koje su definirane u dokumentima prostornog uređenja;
- definiranje odgovarajućeg načina ispusta zagađujućih tvari iz izvora emisije i definiranje ostalih uvjeta ispusta;
- granične vrijednosti emisija koje dani objekt mora poštovati;

- izričita obveza da vrijeme rada objekta ne smije prekoračiti granične vrijednosti emisija i kvalitete zraka;
- određivanje lokacija za uzimanje uzoraka, mjerenje i određivanje postupaka koji će se koristiti kako bi se ispunile obveze koje se tiču periodičnog mjerenja;
- mjere koje će se poduzeti u slučaju nesreća većih srazmjera.

Federalni ministar će posebnim propisom regulirati monitoring emisija i kvalitete zraka.

Ukoliko se ne može primijeniti niti jedna granična vrijednost emisija utvrđena posebnim propisima, nadležno će ministarstvo odrediti graničnu vrijednost emisije za dani izvor.

Članak 13.

Operator stacionarnog izvora emisije iz članka 7., stavak 1. ovoga zakona jednom godišnje dostavlja izvješće nadležnom ministarstvu.

Izvješće sadrži podatke o emisijama iz danoga izvora, o utrošku energije i goriva, te opće podatke o potencijalnom utjecaju na zdravlje koje mogu imati supstance koje emitira dani izvor.

Izvješće mora biti javno objavljeno odmah nakon što je sačinjeno na način prilagođen danj sredini u kojoj će objekt biti lociran za razdoblje od najmanje dva mjeseca.

Članak 14.

U slučaju da redovito izvješće operatora, promjena u propisima ili nalaz inspekcije pokaže da se granične vrijednosti emisije ne mogu osigurati prema uvjetima utvrđenim u okolišnom dopuštenju nadležni će organ po službenoj dužnosti ponovno razmotriti okolišno dopuštenje.

Članak 15.

O prekoračenju graničnih vrijednosti emisija iz izvora emisija iz članka 7., stavak 4. ovoga zakona operator je dužan odmah obavijestiti nadležno ministarstvo.

Nadležno ministarstvo će naložiti obustavu rada izvora emisije dok se ne poduzmu neophodne mjere radi usklađivanja sa standardima emisije.

Nadležno ministarstvo određuje najveće dopušteno razdoblje za bilo koje tehnički neizbježne prekide tijekom kojih koncentracije emisija u zrak prijelaze predviđene granične vrijednosti.

U slučaju kvara operator smanjuje ili prekida rad dok se ne steknu uvjeti normalnog rada. U tom slučaju izvor emisije ne može ni pod kojim uvjetima nastaviti s radom dulje od osam sati bez prekida, a ukupno godišnje trajanje rada u takvim uvjetima ne može biti dulje od 96 sati.

Nadležno će ministarstvo kao i stanovništvo koje živi u okruženju izvora emisije u najkraćem vremenskom roku biti obaviješteni o nesreći većih srazmjera u izvoru emisije iz članka 7., stavak 1. ovoga zakona.

IV - POSEBNI IZVORI EMISIJA

Članak 16.

Kućni izvori emisije

Odredbe čl. od 7. do 15. ovoga zakona ne primjenjuju se na emisije u zrak iz kućnih djelatnosti ili kućnih izvora sagorijevanja čija je termalna snaga manja od 250 KW.

Gradske toplane se ne smatraju kućnim izvorima.

Oprema, uređaji i ostali strojevi koji se koriste u kućanstvima i znače izvore emisija podliježu prethodnom odobravanju određenoga tipa proizvoda.

Federalni ministar određuje potankosti pravila odobravanja tipa proizvoda, pravila o emisiji zagađujućih tvari, a posebice o spaljivanju biomasa manjeg opsega.

Članak 17.

Odobrenje za goriva

U kućnim izvorima emisije se mogu koristiti samo goriva navedena u standardima utvrđenim od Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Članak 18.

Postrojenja sa sagorijevanjem i druga industrijska postrojenja

Pitanja koja se odnose na emisiju iz postrojenja sa sagorijevanjem s nominalnom termalnom snagom jednakom ili većom od 50 MW kao i iz postrojenja s nominalnom termalnom snagom manjom od 50 MW uređuju se provedbenim propisom koji proizilazi iz ovoga zakona.

Nadležno ministarstvo može dopustiti privremeno prekoračenje graničnih vrijednosti emisija određenih za pogone sa sagorijevanjem koji koriste domaća čvrsta goriva.

Ovo prekoračenje ne može trajati dulje od šest mjeseci i ne može biti veće od dva puta u odnosu na granične vrijednosti emisije.

Provedbenim propisom sukladno ovom zakonu utvrdit će se granične vrijednosti emisija i zahtjevi koji se tiču monitoringa zagađujućih tvari za sljedeće industrijske sektore:

- Proizvodnja kovina;
- a) pogoni za pečenje kovne rude ili za sinteriranje,
- b) pogoni za proizvodnju tvornog željeza ili ocala uključujući stalno ljevanje,
- Proizvodnja cementnog klinkera u rotacijskim pećima;
- Proizvodnja celuloze iz drveta ili drugih vlaknastih materijala.

Članak 19.

Postrojenja za spaljivanje otpada

Uvjeti za rad postrojenja za spaljivanje otpada uredit će se provedbenim propisom sukladno ovom zakonu.

Članak 20.

Motorna vozila

Emisija iz motornih vozila, kao nestacionarnih točkastih izvora zagađenja, uređuje se posebnim propisima kojima je uređena redovita godišnja inspekcija motornih vozila.

Nadležni organ ne može izvršiti registriranje vozila koje prekoračuje određene granične vrijednosti emisija.

Članak 21.

Sadržaj sumpora u gorivu

Teška ulja kod kojih sadržaj sumpora prelazi 1,00 % mase ne mogu biti korištena kao goriva za pogone sa sagorijevanjem od 1. siječnja 2010. godine.

Pogon sa sagorijevanjem koji koristi teška ulja kod kojih je sadržaj sumpora veći od vrijednosti navedene u stavku 1. ovoga članka može raditi samo pod uvjetom da mu je izdano okolišno dopuštenje sukladno članku 7. ovoga zakona.

Dizel-goriva koja se koriste za motorna vozila i brodove ne mogu biti korištena kao goriva od:

- 1. siječnja 2010. ukoliko je sadržaj sumpora veći od 0,20% njihove mase,
- 1. siječnja 2015. ukoliko je sadržaj sumpora veći od 0,10% njihove mase.

Ograničenja iz st. 1. do 3. ovoga članka u određenim tekućim naftnim derivatima se ne primjenjuju na:

- goriva namijenjena preradi prije finalnog sagorijevanja,
- goriva koja će biti preradena u rafinerijskoj industriji.

Federalni ministar svojim propisom utvrđuje uvjete mjerenja i nadzora.

Članak 22.

Goriva za vozila

Goriva za motorna vozila moraju biti sukladna standardima kvalitete koje je objavio Institut za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Od 1. siječnja 2010. neće se vršiti promet olovnog benzina.

Članak 23.

Skladištenje fosilnih goriva i benzina

Odredbe ovoga zakona primjenjuju se na objekte, postrojenja, vozila i brodove koji se koriste za skladištenje, utovar i prijevoz benzina od jednog skladišta do drugog ili od glavnog skladišta do benzinske crpke.

Objekti, postrojenja, vozila i uređaji bit će projektirani i korišteni na način da:

- preostala isparenja ostaju u kontejneru nakon istakanja benzina;
- prihvataju i zadržavaju povratna isparenja iz prostora za skladištenje na benzinskoj crpki ili glavnom skladištu;
- isparenja se zadržavaju u pokretnom kontejneru dok ne dođe do ponovnog punjenja u glavnom skladištu.

Članak 24.

Ostala isparljiva organska jedinjenja

Emisije isparljivih organskih spojeva utvrdit će se provedbenim propisom sukladno ovom zakonu.

Uporaba organskih spojeva u djelatnostima i pogonima mora biti svedena na najmanju moguću mjeru.

Supstance i preparati koji se uslijed sadržaja isparljivih organskih spojeva klasificiraju kao karcinogeni, mutageni ili toksični za biološku reprodukciju će u najvećoj mogućoj mjeri i u najkraćem vremenskom roku biti zamijenjeni manje štetnim supstancama i preparatima.

Članak 25.

Zaštita ozonskog omotača

Zaštita ozonskog omotača se odnosi na supstance koje oštećuju ozonski omotač, proizvode i opremu koja sadrži te supstance.

Uvjeti i postupak postupnog isključivanja iz uporabe supstanci koje oštećuju ozonski omotač i njihove zamjene alternativnim supstancama sa značajno manje štetnim utjecajem na okoliš i postupak za upravljanje proizvodima koji sadrže ili su napravljeni od supstanci koje oštećuju ozonski omotač uredit će se provedbenim propisom sukladno ovom zakonu.

Nadležno ministarstvo vodi evidenciju o izvozu, uvozu i potrošnji supstanci koje oštećuju ozonski omotač i podnosi izvješće prema međunarodnim sporazumima o zaštiti okoliša iz stavka 1. ovoga članka.

V - KATASTAR EMISIJA

Članak 26.

Federalno ministarstvo objavljuje u siječnju svake godine Izvješće o katastru emisija za zagađujuće tvari zraka za prethodnu godinu za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Kantoni u travnju svake godine objavljuju katastre emisija za zagađujuće tvari zraka (uključujući emisije iz prirodnih izvora) za prethodnu godinu za teritorij svojega kantona.

Međuentitetsko tijelo za okoliš u travnju svake godine objedinjuje Izvješće o katastrima emisija za prethodnu godinu, na temelju informacija dostavljenih od entitetskih ministarstva. Objedinjeno izvješće se dostavlja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine radi slanja nadležnim tijelima međunarodnih sporazuma čija je Bosna i Hercegovina članica.

Izvješća moraju biti pripremljena sukladno zahtjevima za davanje izvješća određenih u međunarodnim sporazumima čija je Bosna i Hercegovina članica.

Katastri emisija moraju biti pripremljeni najmanje za sljedeće zagađujuće tvari zraka: sumpordioksid, nitrookside, ugljendioksid, ugljenmonoksid, amonijak, nitrozookside, metan, nemetanske ugljovodonike, benzen i čvrste čestice veličine iznad 10 mikrometara (PM-10).

Katastar emisija se vodi po djelatnostima.

Procjene emisija vrše se po međunarodno prihvaćenim metodama i smjernicama do kojih se došlo praksom.

Operatori, stručne institucije i nadležni kantonalni organi dužni su Federalnom ministarstvu dostaviti sve podatke neophodne za procjenu emisija ili za nadzor istih.

Federalno ministarstvo priprema i redovito ažurira upisnik emisija koji obuhvaća sve podatke o emisijama iz velikih točkastih izvora.

Upisnik emisija je sastavni dio katastra emisija.

Federalno ministarstvo osigurava pristup svim informacijama o emisijama putem javne objave.

VI - KVALITETA ZRAKA

Članak 27.

Granične vrijednosti kvalitete zraka, ciljne vrijednosti i pragovi uzbune za zagađujuće tvari i nadnevak njihovog stupanja na snagu utvrdit će se provedbenim propisom sukladno ovom zakonu.

Nadležno ministarstvo ne može odobriti obavljanje djelatnosti koja bi uzročila prekoračenje graničnih vrijednosti u području u kojemu granične vrijednosti nisu prekoračene.

Kantoni mogu odrediti granične vrijednosti kvalitete zraka niže od vrijednosti danih u provedbenom propisu iz stavka 1. ovoga članka, ovisno od specifičnosti pojedinih područja.

Članak 28.

Mjerenje kvalitete zraka

Federalno ministarstvo osigurava redoviti monitoring kvalitete zraka od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Stručna institucija ovlaštena od Federalnog ministarstva i Federalnog ministarstva zdravstva uspostavlja i obavlja monitoring kvalitete zraka sukladno provedbenom propisu.

Bazu podataka o mjerenju kvalitete zraka vodi stručna institucija iz stavka 2. ovoga članka.

Stručna institucija iz stavka 2. ovoga članka priprema godišnje izvješće o stanju kvalitete zraka i dostavlja ga Federalnom ministarstvu i Federalnom ministarstvu zdravlja radi objave. Prekoračenje graničnih vrijednosti kvalitete zraka, pragova upozorenja, ciljanih vrijednosti i dugoročni ciljevi za zaštitu zraka moraju biti dokumentirani u izvješću.

Članak 29.

Mjere u primjeni za područja u kojima su razine više od graničnih vrijednosti

Kanton u roku od dvije godine donosi Kantonalni akcijski plan zaštite kvalitete zraka u područjima u kojima su prekoračene granične vrijednosti kvalitete zraka jedne ili više zagađujućih tvari.

Ukoliko su prekoračene granične vrijednosti u dva ili više kantona, Federalno ministarstvo vrši koordinaciju među kantonima.

Planovi iz stavka 1. ovoga članka, mogu predvidjeti mjere nadzora, obustave djelatnosti, uključujući promet motornim vozilima, ukoliko doprinose prekoračenju graničnih vrijednosti.

Kantoni mogu zabraniti korištenje određenih cesta za određene vrste vozila ukoliko se zagađivanje zraka koje je uzročeno cestovnim prometom ne može riješiti na drugi način.

Plan iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Federalnom ministarstvu i ostalim kantonalnim ministarstvima u čijoj je nadležnosti provedba mjera iz Kantonalnog akcijskog plana zaštite kvalitete zraka.

Plan mora biti dostupan javnosti radi davanja primjedaba prije donošenja.

Plan, pored ostaloga, sadrži:

- lokaciju područja pretjerane zagađenosti (regije, gradovi) i postaja za mjerenje;
- opće informacije o vrsti područja (grad, industrijsko ili ruralno područje);
- procjenu zagađenog područja (km²) i broja stanovnika izloženog zagađivanju;
- potrebne klimatske podatke;
- odlučne topografske podatke;

- informacije o vrsti ciljeva koji zahtijevaju zaštitu u danome području;
- prirodu i procjenu zagađivanja, poput koncentracije uočene u prethodnim godinama, tehnike koje se koriste za procjenu;
- porijeklo zagađivanja, poput liste temeljnih izvora emisije odgovornih za zagađivanje (zemljovida), ukupna količina emisija iz ovih izvora (tona godišnje), informacije o zagađivanju koje dolazi iz drugih područja;
- analizu situacije, poput detaljnog opisa onih čimbenika koji su uzročili prekoračenje (prijenos, uključujući prekogranični prijenos, oblik), opisa u potankostima mogućih mjera za poboljšanje kvalitete zraka;
- opis u potankostima mjera ili projekata koje treba usvojiti radi smanjenja zagađivanja;
- procjenu planiranog poboljšanja kvalitete zraka i vremena potrebnog za postizanje ovih ciljeva;
- neophodne proračunske zahtjeve (sredstva, osoblje, informacije, i sl.) koje iziskuje planirano poboljšanje kvalitete zraka.

Članak 30.

Situacije iznimnog zagađivanja (SMOG)

Kanton donosi Interventni plan kada postoji rizik prekoračenja praga upozorenja navodeći mjere radi smanjenja rizika od prekoračenja i ograničenje trajanja takvih pojava.

Planovima se mogu predvidjeti mjere nadzora, obustava djelatnosti, uključujući promet motornim vozilima, koje doprinose prekoračenju pragova upozorenja.

U slučaju da problem zagađenja zraka uzročen cestovnim prometom ne može biti riješen na drugi način kanton može zabraniti korištenje određenih cesta za određene vrste vozila.

U slučaju da su pragovi uzbune utvrđeni u provedbenim propisima prekoračeni kantoni poduzimaju neophodne korake kako bi javnost bila obaviještena (primjerice, putem radija, televizije, tiska ili na način uobičajen danj sredini).

Članak 31.

Razmjena informacija

Institucije i organi nadležni za procjenu kvalitete zraka sukladno članku 28. ovoga zakona dostavljaju Federalnom ministarstvu neophodne informacije za Izvješće, a Federalno ministarstvo ih dostavlja međuentitetskom tijelu nadležnom za zaštitu okoliša.

Članak 32.

Informiranje javnosti

Stručna institucija iz članka 28. ovoga zakona osigurava da se ažurirane informacije o koncentracijama zagađujućih tvari u zraku redovito dostavljaju javnosti i odgovarajućim organizacijama, poput organizacija za zaštitu okoliša, organizacija potrošača, organizacija koje predstavljaju osjetljive grupacije stanovništva i ostalim odlučnim tijelima koja se bave zaštitom zdravlja.

Informiranje se vrši putem radija, televizije, tiska, displeja ili elektronskim putem.

Informacije iz stavka 1. ovoga članka obuhvaćaju podatke o prekoračenju koncentracija utvrđenih graničnih vrijednosti i pragovima uzbune tijekom razdoblja za koje se daje srednja vrijednost kao i procjenu u svezi s graničnim vrijednostima i pragovima uzbune i odgovarajuće informacije koje se tiču utjecaja na zdravlje.

Informacije koje se dostavljaju javnosti i organizacijama moraju biti jasne, razumljive i dostupne.

VII - NADZOR

Članak 33.

Nadzor nad sprovedbom odredaba ovoga zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Federalno ministarstvo.

Poslove inspekcijskog nadzora obavljaju federalni i kantonalni inspektori u ovisnosti od toga koji organ je izdao okolišno dopuštenje.

Inspektor po službenoj dužnosti obavlja inspekcijski nadzor kako bi se provjerilo jesu li emisije u skladu s odgovarajućim graničnim vrijednostima emisije i s drugim uvjetima iz okolišnog dopuštenja koje je izdana za dani izvor emisije.

Inspektor uzimanjem uzoraka provjerava je li sadržaj sumpora u gorivima koja se koriste sukladan članku 21. ovoga zakona. Uzimanje uzoraka započinje u roku od šest mjeseci od dana kada odgovarajuća maksimalna granica sadržaja sumpora u gorivu stupa na snagu.

Operator izvora emisije dužan je inspektoru omogućiti nesmetan inspekcijski nadzor uz osiguravanje pristupa izvoru, podacima i dokumentima o izvoru, uz nazočnost predstavnika operatora izvora emisije u inspekciji.

Inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora sačinjava zapisnik o nalazima inspekcije koji sadrži:

- nadnevak, trajanje, mjesto i predmet inspekcije,
- ime, dužnost i iskaz predstavnika operatora,
- naziv operatora izvora emisije,
- tehničke podatke o izvoru emisije,
- točnu lokaciju uzimanja uzorka,
- opis uzimanja uzorka, metode mjerenja i opreme koja je korištena,
- nadnevak i trajanje uzimanja uzoraka, broj uzetih uzoraka, početak i završetak mjerenja,
- povrjedu propisa utvrđenu tijekom mjerenja,
- potencijalne razloge za nemogućnost sprovedbe inspekcije.

Inspektor dostavlja operatoru izvora emisije zapisnik o inspekcijskom nadzoru u roku od mjesec dana od obavljene inspekcije.

Članak 34.

Ukoliko inspektor utvrdi da nije postupljeno sukladno odredbama ovoga zakona ili uvjetima iz dopuštenja, donosi Rješenje kojime nalaže operatoru izvora emisije:

- poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se u najkraćem roku otklonile utvrđene nepravilnosti;
- poduzimanje mjera potrebnih za ispunjavanje uvjeta uključujući i izmjenu ili modificiranje tehnologije koju koristi;
- plaćanje novčane kazne u slučaju neprekidnog kršenja odredaba iz ovoga zakona ili uvjeta iz dopuštenja;
- obustavu djelatnosti koje uzroče neposrednu opasnost po ljudsko zdravlje ili okoliš dok se osigura otklanjanje navedenih opasnosti i
- neprekidno plaćanje novčanih kazni u slučaju ponovnog kršenja odredaba iz ovoga zakona i uvjeta iz dopuštenja.

VIII - KAZNE ODREDBE

Članak 35.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj svaka pravna osoba koja:

- započne rad bez pribavljenog okolišnog dopuštenja iz članka 7. ovoga zakona ili oprečno uvjetima okolišnog dopuštenja;
- ponovno otpočne rad u postojećem objektu ili promijeni namjenu bez pribavljenog okolišnog dopuštenja (članak 9. ovoga zakona),
- vrši namjerne značajne promjene u projektu, planu ili radu izvora emisije bez pribavljenog okolišnog dopuštenja (članak 11. ovoga zakona) i
- postupi oprečno odredbama članka 15. ovoga zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj svaka fizička osoba koja:

Članak 36.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM kaznit će se za prekršaj svaka fizička osoba koja:

- ne podnese godišnje izvješće sukladno članku 3. ovoga zakona i
- ne obavijesti nadležno tijelo o prekoračenju граничних vrijednosti emisija (članak 15. ovoga zakona).

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Postojeći objekti koji su u vrijeme stupanja na snagu ovoga zakona već bili pušteni u pogon, te dobili potrebna dopuštenja ili pokrenuli postupak izdavanja dopuštenja dužni su uskladiti svoje djelatnosti s odredbama ovoga zakona i provedbenim propisima do 2008. godine.

Postojeći su objekti dužni pripremiti planove prilagodbe za postupno poboljšanje značajki svojih emisija kako bi se ispunili uvjeti iz ovoga zakona.

Planovi prilagodbe dostavljaju se nadležnim tijelima radi odobravanja, ne kasnije od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 38.

Propis iz članka 4. ovoga zakona donijet će Parlament Federacije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Propisi iz čl. 6., 10., 12., 16., 18. st. 1., 2. i 4., 19., 21., 24., 25. i 27. donijet će federalni ministar u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 39.

Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaju važiti odredbe posebnih zakona koje reguliraju pitanja zaštite zraka.

Postojeći provedbeni propisi koji reguliraju pitanje zaštite zraka iz stavka 1. ostaju na snazi do donošenja propisa iz članka 38. ovoga zakona.

Periodična revizija provedbenih propisa koji proistječu iz ovoga zakona obavljat će se najmanje svakih pet godina, sukladno tehničkom razvitku u određivanju граничних vrijednosti, metoda mjerenja i sl., posebice sukladno promjenama u najboljim raspoloživim tehnikama.

Članak 40.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, v. r.

Na osnovu člana IV.B.7.a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ВАЗДУХА

Проглашава се Закон о заштити ваздуха који је донио Парламент Федерације БиХ на сједници Представничког дома одржаној 24. априла 2003. године и на сједници Дома народа од 14. маја 2003. године.

Број 01-340/03
8. јула 2003. године
Сарајево

Предсједник
Нико Лозанчић, с. р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ВАЗДУХА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом одређују се технички услови и мјере за спречавање или смањивање емисија у ваздух проузрокованих људским активностима које се морају поштовати у процесу производње, на територији Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација БиХ), планирање заштите квалитета ваздуха, посебни извори емисија, катастар емисија, квалитет ваздуха, контрола и прекршајне казне за правна и физичка лица.

Мјере из става 1. овог члана предузимају се уз примјену начела:

- интегрисаног приступа заштити околине, укључујући ваздух, воду и земљиште, као и обавезу смањења емисија на најмању могућу мјеру уз кориштење најбољих расположивих технологија;
- загађивач плаћа, којим се осигурава да трошкове смањења загађивања ваздуха сносе оператори извора емисија загађујућих материја;
- усаглашености заштите на раду са правилима заштите околине;
- побољшања квалитета ваздуха и ван територије Федерације БиХ.

Надлежни федерални и кантонални органи дужни су да осигурају учешће јавности у припреми докумената просторног уређења и других планова који утичу на квалитет ваздуха, као и у припреми политике квалитета ваздуха и акционих планова о ваздуху, у одређивању локација, поступцима издавања дозвола и инспекцијама извора емисија.

II - ПОЈМОВИ И ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 2.

У смислу овог закона следећи изрази имају значење:
"емисија" - значи испуштање супстанција из било којег извора у ваздух;

"извор" - значи било које поријекло испуштања супстанција у ваздух, укључујући стационарне изворе из индустрије и домаћинства, као и покретне изворе као што су моторна возила и тачкасте и дифузне изворе;

"ваздух" - значи спољни ваздух у атмосфери не укључујући радне просторије;

"квалитет ваздуха" - значи концентрацију загађујућих супстанција у ваздуху у току одређеног периода;

"загађујућа материја" - значи било која супстанција коју човек директно или индиректно уноси у ваздух и која вјероватно може имати штетан утицај на људско здравље и/или на околну у цјелини, укључујући и непријатне мирисе;

"непријатан мирис" - значи својство одораната за које се људским чулом мириса опажа да изазива негативан физиолошки утицај;

"загађивање ваздуха" - значи директно или индиректно уношење супстанција у ваздух од човека што исходи таквим штетним утицајима који угрожавају људско здравље, наносе штету животним ресурсима, екосистемима и материјалним добрима;

"постројење" - значи било који објекат који се користи за индустријске или јавне комуналне сврхе који може да изазове загађивање ваздуха;

"постројење са сагоријевањем" - значи било који технички апарат у којој горива оксидирају како би се користила топлота која се на тај начин продукује; овај закон се примјењује само на погоне са сагоријевањем која су намијењена за продуковање енергије с изузетком оних погона који директно користе продукте сагоријевања у процесима производње;

"постројење за спаљивање отпада" - значи било коју стационарну или покретну техничку јединицу намијењену термалној обради отпада са или без браћања топлоте од сагорјевања која се продукују; ово укључује спаљивање путем оксидације отпада као и путем осталих процеса као што су процеси пиролизе, гасификације или плазме када се супстанце које настају као резултат третирања накнадно спаљују;

"оператор" - значи било које физичко или правно лице које руководи радом или контролише постројење, односно у

случајевима утврђеним законом лице на које је пренесено јавно овлашћење;

"велика несрећа/удес" - значи појаву велике емисије, пожара или експлозије које настају због неконтролисаних промјена насталих током рада постројења и представљају велику опасност за здравље људи или околину посредно или непосредно, унутар или изван постројења укључујући једну или више опасних супстанција;

"значајна промјена" - значи промјену у раду постројења која може имати штетне утицаје на људе или околину, било да су ти утицаји директни или одложени;

"гранична вриједност квалитета ваздуха" - значи ниво одређен на основу научног знања с циљем избјегавања, спречавања или смањивања штетних утицаја на људско здравље и/или околину у цјелини, овај ниво се мора достићи у одређеном периоду и касније не смије бити прекорачен;

"гранична вриједност емисије" - значи концентрацију и/или количину загађујућих супстанција у емисијама из неког извора у току одређеног периода које не смију бити прекорачене;

"циљана вриједност" - значи ниво одређен са циљем избјегавања више дуготрајних штетних утицаја на људско здравље и/или околину у цјелини, овај ниво се мора достићи у одређеном периоду гдје је то могуће;

"праг узбуне" - значи ниво изнад којег постоји ризик за људско здравље приликом кратког излагања и на којем ће бити предузети директни кораци;

"праг упозорења" - значи ниво изнад кога постоји ризик по људско здравље због кратког излагања за изузетно осјетљиве дијелове становништва и о коме је потребно дати најновије информације.

Члан 3.

Сви субјекти чије активности имају утицаја на ваздух дужни су да међусобно сарађују по питањима квалитета ваздуха.

Забрањено је проузроковање значајног загађивања ваздуха или nanoшење штете околини путем емисија.

III - ПЛАНИРАЊЕ

Члан 4.

Ради постизања циљева овог закона Федерално министарство просторног уређења и околине (у даљем тексту: Федерално министарство) и кантонална министарства надлежна за послове околине (у даљем тексту: кантонално министарство) дужни су да координирају и ускладе планове који се тичу квалитета ваздуха.

Парламент Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Парламент Федерације) доноси Федералну стратегију заштите ваздуха на период од најмање 10 година као дио Федералне стратегије заштите околине којој је циљ побољшање квалитета ваздуха.

Извјештај о извршавању Стратегије из става 2. овог члана сваке двије године припрема Федерално министарство и подноси Влади Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Влада Федерације) на разматрање, усвајање и достављање Парламенту Федерације.

Извјештај садржи:

- а) податке о квалитету ваздуха, његовом развоју и тенденцијама, посебно када су у питању загађујуће материје за које је гранична вриједност утврђена у проведеним прописима који произилазе из овог закона;
- б) податке о развоју и тенденцијама емисија загађујућих материја које су наведене у катастру емисија и
- ц) мјере за побољшање квалитета ваздуха које се предузимају у складу са овим законом и резултате предузетих мјера.

Кантонална законодавна тијела доносе кантоналне планове заштите квалитета ваздуха на период од најмање пет година као дио кантоналних планова заштите околине, којој је циљ побољшање квалитета ваздуха.

Кантонални планови заштите квалитета ваздуха морају бити усаглашени са Федералном стратегијом заштите квалитета ваздуха.

Члан 5.

Приликом израде докумената просторног уређења и других планова мора се водити рачуна о заштити квалитета ваздуха. Ниједан план не може бити донесен уколико није усклађен са утврђеном Федералном стратегијом заштите околине и Федералном стратегијом заштите квалитета ваздуха.

Федерално министарство и кантонална министарства, свако из своје надлежности, израђује листу подручја на којима се не може лоцирати ниједан нов тачкасти извор емисија, што се посебно односи на погоне и постројења, постројења са сагоривањем и постројења за спаљивање отпада.

У подручјима из става 2. овог члана се не може вршити ни значајније проширење постојећих дјелатности.

Приликом израде докумената просторног уређења и других планова, при одређивању локација за нове тачкасте изворе емисија загађујућих материја на које се односи члан 7., став 1. овог закона, дужна пажња се посвећује заштити вентилационих ходника и квалитету ваздуха неког густо или стално насељеног подручја.

Локација, величина и карактеристике вентилационих ходника одређују се метеоролошком студијом.

Члан 6.

Сваки извор емисија мора да испуњава сљедеће услове:

- да су емисије загађујућих материја у ваздух, као и емисије непријатних мириса, смањене на најмању могућу мјеру уз употребу најбољих расположивих технологија у фазама планирања, пројектовања, отварања постројења и његовог рада и

- да граничне вриједности емисија не смију бити прекорачене.

Федерални министар просторног уређења и околине (у даљем тексту: федерални министар) прописује граничне вриједности емисија.

Члан 7.

Емисије у ваздух које потичу из извора емисија за које постоји обавеза процене утицаја на околину и прибављање околнске дозволе регулишу се околнском дозволом.

За изворе емисија за које је потребна околнска дозвола подносилац захтјева израђује Студију о ваздуху у којој описује очекиване емисије у ваздух и њихов утицај на околину.

Надлежно министарство неће захтијевати израду Студије о ваздуху од подносиоца захтјева коме се за извор емисије издаје околнска дозвола, на основу Студије о утицају на околину, под условом да су том студијом обрађена питања из члана 10. овог закона.

Студија о ваздуху је интегрални дио документације приликом издавања околнске дозволе за изворе емисија. Надлежно министарство неће издати околнску дозволу у случају да Студија о ваздуху указује на знатне штетне утицаје на људско здравље и/или околину.

У поступку издавања околнске дозволе за изворе емисија из става 2. овог члана, прије доношења одлуке о захтјеву за издавање дозволе, мора се прибавити мишљење било које општине која би могла бити под значајним утицајем тог извора.

Општина мора доставити своје мишљење са примједбама и сугестијама најкасније 15 дана од дана потраживања.

Надлежно министарство које издаје околнску дозволу води рачуна о прибављеном мишљењу.

Члан 8.

За изворе емисија у ваздух који нису обухваћени чланом 7., ст. 2. и 3. овог закона, урбанистичком сагласношћу, одобрењем за грађење и одобрењем за употребу утврдиће се дозвољене емисије у ваздух.

Уз захтјев за доношење рјешења из става 1. овог члана подносилац захтјева доставља:

- податке о квалитету и количини основних супстанција које ће се користити у раду;
- податке о квалитету и количини супстанција које ће бити емитоване у ваздух у току нормалног рада објекта укључујући расипајуће емисије;
- податке о квалитету и количини супстанција које ће бити емитоване у ваздух из објекта у случају несрећа већих размјера и
- листу превентивних мјера или мјера за ублажавање последица које се користе за спречавање или ако то није могуће за смањивање емисија.

У случају да се подаци о ваздуху који су припремљени у ранијој фази поступка доношења рјешења из става 1. овог члана сматрају

недовољним у каснијим фазама, надлежни орган може тражити од подносиоца захтјева да ревидира и допуни документацију.

Члан 9.

Код започињања поновог рада већ постојећих објеката или промјене намјене објеката потребно је провести поступак и издати нову околинску дозволу у складу са одредбом члана 7., став 2. овог закона.

Члан 10.

Студију о ваздуху израђује фирма која испуњава услове и критеријуме утврђене у одредби члана 59., став 5. Закона о заштити околине.

Трошкове израде Студије о ваздуху сноси подносилац захтјева за издавање дозволе.

Студија о ваздуху мора да буде израђена у складу са одобреним методама.

Студија о ваздуху обухвата:

- податке о пројекту, укључујући локацију, окружење, инфраструктуру, природу активности и, гдје је то потребно, технологију која ће се користити;
- поређење технологије која се користи у односу на најбоље расположиве технологије, посебно оне које се односе на емисије у ваздуху;
- квалитет и количину супстанција које ће се користити за процес производње и за продуковање енергије гдје је то потребно;
- квалитет и количину супстанција које ће бити емитоване у току нормалног рада објекта укључујући дифузне емисије;
- квалитет и количину супстанција које ће бити емитоване из објекта у случају несрећа већих размјера;
- опис утицаја на околину које имају загађујуће материје у току нормалног рада и у случају несрећа већих размјера који обухвата:
 - скицу подручја које је под утицајем у околини извора емисије;
 - опис квалитета ваздуха у релевантном подручју у случају да не дође до реализовања датог пројекта;
 - опис додатног загађења проузрокованог пројектом уз кориштење детаљних прорачуна преноса и информација о локалним метеоролошким условима гдје је то одговарајуће;
 - опис свеукупног квалитета ваздуха у релевантном подручју;
- опис утицаја свеукупног квалитета ваздуха (то јест очекиваног квалитета ваздуха након реализовања пројекта) на људе, биљни и животињски свијет, земљиште (путем депозиције), материјално и културно наслеђе, које укључује опис свеукупног загађења ваздуха у односу на граничне вриједности предвиђене поведбеним прописима;
- листу превентивних и олакшавајућих мјера којима се спречава, или уколико то није могуће, смањује утицај проузрокован емисијама датог пројекта;
- опис података који се користе и метода које су примјењене у припреми Студије и
- нетехнички резиме који се припрема ради информисања јавности.

Нетехнички резиме Студије о ваздуху мора бити јавно објављен одмах после комплетирања на начин прилагођен средини у којој ће објекат бити лоциран или имати утицаја на средину у периоду од најмање два мјесеца.

Члан 11.

Надлежно министарство мора бити обавијештено о било каквој промјени у пројекту, плану или раду неког извора емисије.

У случају мањих промјена, надлежно министарство мора бити обавијештено о природи промјене и њеним утицајима на емисију загађујућих материја у ваздуху у року од седам дана од настанка промјене.

Оператор извора емисије у намјерованој значајној промјени дужан је да поднесе захтјев за издавање околинске дозволе прије приступања измјенама у случају да:

- планирана промјена буде значајна, али да се извор емисије не односи на члан 7., став 1., оператор подноси опис промјене и одговарајућу документацију како би добио одобрење надлежног министарства;
- планирана промјена односи се на члан 7., став 1. оператор подноси захтјев за издавање околинске дозволе у складу са важећим прописима.

Члан 12.

Околинска дозвола издата у складу са чланом 71. Закона о заштити околине и члана 7. овог закона садржи и:

- разлоге на основу којих је надлежан орган утврдио да су предузете све потребне превентивне мјере против загађивања ваздуха, укључујући примјену најбољих расположивих технологија, под условом да извршавање таквих мјера не захтијева претјеране трошкове;
- примјенљивост одређених забрана и ограничења на извор емисије које су дефинисане у документима просторног уређења;
- дефинисање одговарајућег начина испуштања загађујућих материја из извора емисије и дефинисање осталих услова испуштања;
- граничне вриједности емисија које дати објекат мора поштовати;
- изричиту обавезу да вријеме рада објекта не смије прекорачити граничне вриједности емисија и квалитета ваздуха;
- одређивање локација за узимање узорака, мјерење и одређивање поступака који ће се користити како би се испуниле обавезе које се тичу периодичног мјерења,
- мјере које ће се предузети у случају несрећа већих размјера.

Федерални министар ће посебним прописом регулисати мониторинг емисија и квалитет ваздуха.

Уколико се не може примјенити ни једна гранична вриједност емисија утврђена посебним прописима, надлежно министарство ће одредити граничну вриједност емисије за дати извор.

Члан 13.

Оператор стационарног извора емисије из члана 7., став 1. овог закона једном годишње доставља извјештај надлежном министарству.

Извјештај садржи податке о емисијама из датог извора, о потрошњи енергије и горива, те опште податке о потенцијалном утицају на здравље које могу имати супстанције које емитује дати извор.

Извјештај мора бити јавно објављен одмах пошто је састављен, на начин прилагођен датој средини у којој ће објекат бити лоциран у периоду од најмање два мјесеца.

Члан 14.

У случају да редован извјештај оператора, промјена у прописима или налаз инспекције покаже да се граничне вриједности емисије не могу обезбједити према условима утврђеним у околинској дозволи, надлежни орган ће по службеној дужности поново размотрити околинску дозволу.

Члан 15.

О прекорачењу граничних вриједности емисија из извора емисија из члана 7., став 4. овог закона оператор је дужан да одмах обавијести надлежно министарство.

Надлежно министарство наложиће обустављање рада извора емисије док се не предузму неопходне мјере ради усклађивања са стандардима емисије.

Надлежно министарство одређује максимални дозвољени период за било које технички неизбежне прекиде у току којих концентрације емисија у ваздуху прелазе предвиђене граничне вриједности.

У случају квара оператор смањује или прекида рад док се не стекну услови за нормалан рад. У том случају извор емисије не може ни под којим условима наставити рад дуже од осам часова без

прекида, а укупно годишње трајање рада у таквим условима не може бити дуже од 96 часова.

Надлежно министарство као и становништво које живи у окружењу извора емисије у најкраћем временском року биће обавијештени о несрећи већих размјера у извору емисије из члана 7., став 1. овог закона.

IV - ПОСЕБНИ ИЗВОРИ ЕМИСИЈА

Члан 16.

Кућни извори емисије

Одредбе чл. од 7. до 15. овог закона се не примјењују на емисије у ваздух из кућних активности или кућних извора сагоријевања чија је термална снага мања од 250 KW.

Градске топлане се не сматрају кућним изворима.

Опрема, апарати и остале машине које се користе у домаћинствима и које представљају изворе емисија подлијежу претходном одобравању одређеног типа производа.

Федерални министар одређује детаљна правила одобравања типа производа, правила о емисији загађујућих материја, а посебно о спаљивању биомаса мањег обима.

Члан 17.

Одобрење за горива

У кућним изворима емисије се могу користити само горива наведена у стандардима утврђеним од Института за стандарде, мјерилаштво и интелектуалну својину Босне и Херцеговине.

Члан 18.

Постројења са сагорјевањем и друга индустријска постројења

Питања која се односе на емисију из постројења са сагоријевањем са номиналном термалном снагом једнаком или већом од 50 MW као и из постројења са номиналном термалном снагом мањом од 50 MW одређују се проведбеним прописом који произилази из овог закона.

Надлежно министарство може да дозволи привремено прекорачење граничних вриједности емисија одређених за погоне са сагоријевањем који користе домаћа чврста горива.

Ово прекорачење не може трајати дуже од шест мјесеци и не може бити веће од два пута у односу на граничне вриједности емисије.

Проведбеним прописом, у складу са овим законом, утврдиће се граничне вриједности емисија и захтјеви који се тичу мониторинга загађујућих материја за следеће индустријске секторе:

- Производња метала:
 - а) погони за печење металне руде или за синтеровање,
 - б) погони за производњу сировог гвожђа или челика укључујући стално ливење;
- Производњу цементног клинкера у ротационим пећима;
- Производњу целулозе из дрвета или других влакнастих материјала.

Члан 19.

Постројења за спаљивање отпада

Услови за рад постројења за спаљивање отпада одредиће се проведбеним прописом у складу са овим законом.

Члан 20.

Моторна возила

Емисија из моторних возила као нестационарних тачкастих извора загађења уређује се посебним прописима којим је уређена редовна годишња инспекција моторних возила.

Надлежни орган не може извршити регистрацију возила која прекорачују одређене граничне вриједности емисија.

Члан 21.

Садржај сумпора у гориву

Тешка уља у којима садржај сумпора прелази 1,00 % масе не могу бити кориштена као горива за погоне са сагоријевањем од 1. јануара 2010. године.

Погон са сагоријевањем који користи тешка уља у којима је садржај сумпора већи од вриједности наведене у ставу 1. овог члана могу да раде само под условима да им је издата околнска дозвола у складу са чланом 7. овог закона.

Дизел-горива која се користе за моторна возила и бродове не могу бити кориштена као горива од:

- 1. јануара 2010. уколико је садржај сумпора већи од 0,20% њихове масе;
- 1. јануара 2015. уколико је садржај сумпора већи од 0,10 % њихове масе.

Ограничења из ст. од 1. до 3. овог члана у одређеним течним нафтним дериватима се не примјењују на:

- горива намијењена преради прије финалног сагоријевања;
- горива која ће бити прерађена у рафинеријској индустрији.

Федерални министар својим прописом утврђује услове мјерења и контроле.

Члан 22.

Горива за возила

Горива за моторна возила морају бити у складу са стандардима квалитета које је објавио Институт за стандарде, мјерилаштво и интелектуалну својину Босне и Херцеговине.

Од 1. јануара 2010. неће се вршити промет оловног бензина.

Члан 23.

Складиштење фосилних горива и бензина

Одредбе овог закона примјењују се на објекте, постројења, возила и бродове који се користе за складиштење, утовар и превоз бензина од једног складишта до другог или од главног складишта до бензинске станице.

Објекти, постројења, возила и апарати биће пројектовани и кориштени на начин да:

- преостала испарења остају у контејнеру након истакања бензина;
- прихватају и задржавају повратна испарења из простора за складиштење на бензинској станици или главном складишту;
- се испарења задржавају у покретном контејнеру док не дође до поновог пуњења у главном складишту.

Члан 24.

Остала испарљива органска једињења

Емисије испарљивих органских једињења утврдиће се проведбеним прописом у складу са овим законом.

Употреба органских једињења у дјелатностима и погонима мора бити сведена на најмању могућу мјеру.

Супстанце и препарати који се због садржаја испарљивих органских једињења класификују као канцерогени, мутагени или токсични за биолошку репродукцију ће у највећој могућој мјери и у најкраћем временском року бити замијењени мање штетним супстанцама и препаратима.

Члан 25.

Заштита озонског омотача

Заштита озонског омотача се односи на супстанције које оштећују озонски омотач, производе и опрему која садржи те супстанце.

Услови и поступак постепеног искључивања из употребе супстанци које оштећују озонски омотач и њихове замјене алтернативним супстанцама које имају знатно мањи штетни утицај на околину и поступак за руковање производима који садрже или су

направљени од супстанци које оштећују озонски омотач, уредиће се provedбеним прописом у складу са овим законом.

Надлежно министарство води евиденцију о извозу, увозу и потрошњи супстанци које оштећују озонски омотач и подноси извјештај према међународним споразумима о заштити околине из става 1. овог члана.

V - КАТАСТАР ЕМИСИЈА

Члан 26.

Федерално министарство објављује, у јануару сваке године, Извјештај о катастру емисија за загађујуће материје ваздуха за претпрошлу годину за Федерацију Босне и Херцеговине.

Кантони, у априлу сваке године, објављују катастрофе емисија за загађујуће материје ваздуха (укључујући емисије из природних извора) за претпрошлу годину за територију свог кантона.

Међуентитетско тијело за околину обједињује, у априлу сваке године, Извјештај о катастрима емисија за претпрошлу годину на основу информација достављених од ентитетских министарства. Обједињени извјештај се доставља Вијећу министара Босне и Херцеговине ради слања надлежним тијелима међународних споразума чија је Босна и Херцеговина чланица.

Извјештаји морају бити припремљени у складу са захтјевима за давање извјештаја одређених у међународним споразумима чија је Босна и Херцеговина чланица.

Катастри емисија морају бити припремљени најмање за следеће загађујуће материје ваздуха: сумпордиоксид, нитрооксиде, карбондиоксид, карбонмоноксид, амонијак, нитрозооксиде, метан, неметанске карбонхидрогене, бензин и чврсте честице величине изнад десет микрометара (ПМ-10).

Катастар емисија се води по дјелатностима.

Пројене емисија врше се по међународно прихваћеним методама и смјерницама до којих се дошло у пракси.

Оператори, стручне институције и надлежни кантонални органи дужни су да Федералном министарству доставе све податке неопходне за процјену емисија или за њихову контролу.

Федерално министарство припрема и редовно ажурира регистар емисија који обухвата све податке о емисијама из великих тачкастих извора.

Регистар емисија је саставни дио катастра емисија.

Федерално министарство осигурава приступ свим информацијама о емисијама путем јавног објављивања.

VI - КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА

Члан 27.

Граничне вриједности квалитета ваздуха, циљане вриједности и прагови узбуне за загађујуће материје и датум њиховог ступања на снагу утврдиће се provedбеним прописом у складу са овим законом.

Надлежно министарство не може да одобри обављање дјелатности која би проузроковала прекорачење граничних вриједности у подручју гдје граничне вриједности нису прекорачене.

Кантони могу да одреде граничне вриједности квалитета ваздуха ниже од вриједности датих у provedбеном пропису из става 1. овог члана, зависно од специфичности појединих подручја.

Члан 28.

Мјерење квалитета ваздуха

Федерално министарство обезбјеђује редован мониторинг квалитета ваздуха од дана ступања на снагу овог закона.

Стручна институција овлашћена од Федералног министарства и Федералног министарства здравства успоставља и врши мониторинг квалитета ваздуха у складу са provedбеним прописом.

Базу података о мјерењу квалитета ваздуха води стручна институција из става 2. овог члана.

Стручна институција из става 2. овог члана припрема годишњи извјештај о стању квалитета ваздуха и доставља га Федералном министарству и Федералном министарству здравља ради објављивања. Прекорачење граничних вриједности квалитета ваздуха, прагова упозорења, циљаних вриједности и дугорочни циљеви за заштиту ваздуха морају бити документовани у извјештају.

Члан 29.

Мјере које се примјењују у подручјима у којима су нивои виши од граничних вриједности

Кантон у року од двије године доноси Кантонални акциони план заштите квалитета ваздуха у областима у којима су прекорачене граничне вриједности квалитета ваздуха једне или више загађујућих материја.

Уколико су прекорачене граничне вриједности у два или више кантона Федерално министарство врши координацију међу кантонима.

Планови из става 1. овог члана могу предвидјети мјере контроле, обустављања активности, укључујући моторни саобраћај, уколико доприносе прекорачењу граничних вриједности.

Кантони могу забранити кориштење одређених друмова за неке врсте возила уколико се загађивање ваздуха које је проузроковано друмским саобраћајем не може ријешити на други начин.

План из става 1. овог члана доставља се Федералном министарству и осталим кантоналним министарствима у чијој је надлежности провођење мјера из Кантоналног акционог плана заштите квалитета ваздуха.

План мора бити доступан јавности ради давања примједба прије доношења.

План, поред осталог, садржи:

- локацију подручја претјеране загађености (региони, градови) и станица за мјерење;
- опште информације о врсти подручја (град, индустријска или рурална област);
- процјену загађеног подручја (км²) и броја становника изложеног загађивању;
- потребне климатске податке;
- релевантне топографске податке;
- информације о врсти циљева који захтијевају заштиту у датом подручју;
- природу и процјену загађивања као што су концентрације уочене у претходним годинама, технике које се користе за процјену;
- поријекло загађивања као што је листа основних извора емисије одговорних за загађивање (мапа), укупна количина емисија из ових извора (тона годишње), информације о загађивању које долазе из других подручја;
- анализу ситуације као што је детаљан опис оних фактора који су проузроковали прекорачење (пренос, укључујући прекогранични пренос, облик), детаљан опис могућих мјера за побољшање квалитета ваздуха;
- детаљан опис мјера или пројеката које треба усвојити ради смањења загађивања;
- процјену планираног побољшања квалитета ваздуха и времена које је потребно да би се постигли ови циљеви;
- неопходне бюджетске захтјеве (средства, особље, информације и сл.) који изискују планирано побољшање квалитета ваздуха.

Члан 30.

Ситуације изузетног загађивања (СМОГ)

Кантон доноси Интервентни план када постоји ризик прекорачења прага упозорења наводећи мјере ради смањења ризика од прекорачења и ограничење трајања таквих појава.

Плановима се могу предвидјети мјере контроле, обустављање активности, укључујући моторни саобраћај, које доприносе прекорачењу прагова упозорења.

У случају да проблем загађења ваздуха које је проузроковано друмским саобраћајем не може бити ријешен на други начин, кантон може да забрани кориштење одређених друмова за одређене врсте возила.

У случају да су прагови узбуне утврђени у provedбеним прописима прекорачени, кантони предузимају неопходне кораке како би јавност била обавијештена (нпр. путем радија, телевизије, штампе или на начин уобичајен у датој средини).

Члан 31.

Размјена информација

Институције и органи надлежни за процјену квалитета ваздуха, у складу са чланом 28. овог закона, достављају Федералном министарству неопходне информације за извјештај, а Федерално министарство их доставља међуентитетском тијелу надлежном за заштиту околине.

Члан 32.

Информисање јавности

Стручна институција из члана 28. овог закона обезбјеђује да се ажуриране информације о концентрацијама загађујућих материја у ваздуху редовно достављају јавности и одговарајућим организацијама као што су: организације за заштиту околине, организације потрошача, организације које представљају осјетљиве групе становништва и осталим релевантним органима који се баве заштитом здравља.

Информисање се врши путем радија, телевизије, штампе, дисплеја или електронским путем.

Информације из става 1. овог члана обухватају податке о прекорачењу концентрација утврђених граничних вриједности и праговима узбуне у току периода за који се даје средња вриједност, као и процјену у вези са граничним вриједностима и праговима узбуне и одговарајуће информације које се тичу утицаја на здравље.

Информације које се достављају јавности и организацијама морају бити јасне, разумљиве и доступне.

VII - КОНТРОЛА

Члан 33.

Контролу над провођењем одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врши Федерално министарство.

Послове инспекцијског прегледа врше федерални и кантонални инспектори у зависности од тога који орган је издао околинску дозволу.

Инспектор по службеној дужности врши инспекцијски преглед како би се проверило да ли су емисије у складу са одговарајућим граничним вриједностима емисије и са другим условима из околинске дозволе која је издата за дати извор емисије.

Инспектор узимањем узорка проверава да ли је садржај сумпора у горивима која се користе у складу са чланом 21. овог закона. Узимање узорка почиње у року од шест мјесеци од дана када одговарајућа максимална граница садржаја сумпора у гориву ступи на снагу.

Оператор извора емисије дужан је инспектору да омогући несметан инспекцијски преглед уз обезбјеђење приступа извору, подацима и документима о извору, уз присуство представника оператора извора емисије у инспекцији.

Инспектор у вршењу инспекцијског прегледа сачињава записник о налазима инспекције који садржи:

- датум, трајање, мјесто и предмет инспекције;
- име, функцију и изјаву представника оператора;
- назив оператора извора емисије;
- техничке податке о извору емисије;
- тачну локацију узимања узорка;
- опис узимања узорка, методе мјерења и опреме која је кориштена;
- датум и трајање узимања узорка, број узетих узорка, почетак и завршетак мјерења;
- повреду прописа утврђену у току мјерења;
- потенцијалне разлоге за немогућност извршења инспекције.

Инспектор доставља оператору извора емисије записник о инспекцијском надзору у року од мјесец дана од извршене инспекције.

Члан 34.

Уколико инспектор утврди да није поступљено у складу са одредбама овог закона или условима из дозволе, доноси Рјешење којим налаже оператору извора емисије:

- предузимање одговарајућих мјера како би се у најкраћем року отклониле утврђене неправилности;
- предузимање мјера које су потребне за испуњавање услова укључујући и измјену или модификацију технологије коју користи;
- да плати новчану казну у случају непрекидног кршења одредаба из овог закона или услова из дозвола;
- обустављање активности које проузрокују директну опасност за људско здравље или околину, док се осигура отклањање наведених опасности и
- непрекидно плаћање новчаних казни у случају понављања кршења одредаба из овог закона и услова из дозволе.

VIII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Новчаном казном у износу од 1.000,00 КМ до 10.000,00 КМ казниће се за прекршај свако правно лице које:

- започне рад без прибављене околинске дозволе из члана 7. овог закона или супротно условима околинске дозволе;
- поново отпочне рад у постојећем објекту или промијени намјену без прибављене околинске дозволе (члан 9. овог закона);
- врши намјерне значајне промјене у пројекту, плану или раду извора емисије без прибављене околинске дозволе (члан 11. овог закона) и
- ако поступи супротно одредбама члана 15. овог закона.

Новчаном казном у износу од 500,00 КМ до 2.000,00 КМ казниће се за прекршаје из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу.

Члан 36.

Новчаном казном у износу од 100,00 КМ до 500,00 КМ казниће се за прекршај свако физичко лице које:

- не поднесе годишњи извјештај у складу са чланом 3. овог закона и
- не обавијести надлежни орган о прекорачењу граничних вриједности емисија (члан 15. овог закона).

IX - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

Постојећи објекти који су у вријеме ступања на снагу овог закона већ били пуштени у погон и који су добили потребне дозволе или су покренули поступак издавања дозвола, дужни су ускладити своје активности са одредбама овог закона и provedбеним прописима до 2008. године.

Постојећи објекти су дужни да припреме планове прилагођавања за постепено побољшање карактеристика својих емисија како би се испунили услови из овог закона.

Планови прилагођавања се достављају надлежним органима ради одобравања не касније од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 38.

Пропис из члана 4. овог закона донијеће Парламент Федерације у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Прописи из чл. 6., 10., 12., 16., 18. ст. 1., 2. и 4.; 19., 21., 24., 25. и 27. донијеће федерални министар у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 39.

Ступањем на снагу овог закона престају да важе одредбе посебних закона који регулишу питања заштите ваздуха.

Постојећи provedбени прописи који регулишу питање заштите ваздуха из става 1. остају на снази до доношења прописа из члана 38. овог закона.

Периодична ревизија provedбених прописа који проистичу из овог закона вршиће се најмање сваких пет година, у складу са техничким развојем у одређивању граничних вриједности, метода мјерења и сл., посебно у складу са промјенама у најбољим расположивим техникама.

Члан 40.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

Председавајући Дома народа Парламента Федерације БиХ Славко Матић, с. р.	Председавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ Мухамед Ибрахимовић, с. р.
---	--

338

На основу члана IV.Б.7.а) (IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI VODA

Proглашава се Закон о заштити вода који је donio Parlament Federacije BiH на сједници Представничког дома одржаној 24. априла 2003. године и на сједници Дома народа од 14. маја 2003. године.

Број 01-336/03
8. јула 2003. године
Сарајево

Предсједник
Нико Лозанчић, с. р.

ZAKON
O ZAŠTITI VODA

I - OSNOVNE ODREDBE

Члан 1.

Овим законом уређује се заштита вода, обала и водног земљишта, планирање и програмирање заштите вода, организација заштите вода, надзор, финансирање и казне за прекршаје за правна и физичка лица.

Заштита вода, обала и водног земљишта обухвата очување и регулацију количине воде, одржавање обале и водног земљишта и доношење одлука о употреби и оптерећењу вода.

Члан 2.

Cilj Zakona

Cilj ovog zakona је osiguranje održivog korištenja voda u cilju očuvanja i poboljšanja njihovog kvaliteta, osiguranja očuvanja prirodnih procesa i prirodne ravnoteže voda, akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema i pejzažnih karakteristika voda i u saradnji sa organima nadležnim за upravljanje vodama očuvanje i reguliranje količine voda за razne vrste korištenja u cilju provođenja njihovih ekonomskih, društvenih i ekoloških funkcija.

Члан 3.

Načela zaštite voda

Načela zaštite voda, obala i vodnog zemljišta zasnivaju se на:

- *integritetu* područja riječnih slivova, uzimajući u obzir kretanje voda i prirodnih procesa i sklad i međuzavisnost akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema u skladu sa pristupom području riječnog sliva;
- *održivom korištenju voda* koje se zasniva на osiguranju, funkcionalnosti prirodnih procesa i održavanju prirodne ravnoteže akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema i на dugoročnoј zaštiti i racionalnoj upotrebi raspoloživih vodnih resursa;
- *sprečavanju* prekomjernog opterećenja voda i unapređivanju održivog korištenja voda, obala i vodnog zemljišta;
- *ekonomskoj procjeni* voda i provođenju načela nadoknade troškova korištenja i загађивања voda;
- *učešću javnosti*;
- primjeni najboljih raspoloživih tehnika i novih naučnih saznanja u oblasti okoliša,
- *principu predostrožnosti*, što znači да се nedostatak potpune naučne podloge neće koristiti kao razlog за

odlaganje mjera за sprečavanje degradacije okoliša tamo gdje postoje prijetnje od ozbiljnih i nepopravljivih oštećenja.

Члан 4.

Teritorijalna osnova

U cilju osiguranja integrirane i dosljedne zaštite voda, uzimajući u obzir hidrografske karakteristike, jedinstvenost i koherentnost vodnog režima, područje riječnog sliva Dunava i područje riječnog sliva Jadranskog mora smatraju се osnovnim područjima riječnih slivova на teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Члан 5.

Riječni podslivovi

Područja riječnog sliva iz člana 4. ovog zakona obuhvataju riječne podslivove Une, Sane, Save, Vrbasa, Bosne, Drine i dijelove riječnih slivova Trebišnjice, Neretve, Cetine i Krke.

Riječni podslivovi из stava 1. ovog člana mogu biti podijeljeni на dijelove riječnih podslivova.

Područja riječnih slivova, riječni podslivovi i dijelovi riječnih podslivova smatraju се teritorijalnom osnovom за programiranje i planiranje zaštite voda.

Područja riječnih slivova, riječni podslivovi i dijelovi riječnih podslivova sa podzemnim vodama koje im pripadaju utvrđuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) на prijedlog federalnog ministra.

Члан 6.

Nadležnost

Poslove zaštite voda из nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine vrši Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo).

U cilju zaštite voda, obala i vodnog zemljišta u okviru Federalnog ministarstva uspostavljaju се federalne uprave područja riječnog sliva (u daljnjem tekstu federalne uprave):

- Federalna uprava područja riječnog sliva Dunava,
- Federalna uprava područja riječnih slivova Jadranskog mora.

Члан 7.

Odobranje korištenja i загађивања voda, obala i vodnog zemljišta, kao i ostalih tipova zemljišta

Opterećenje, korištenje i загађивање вода, обала и водног земљишта и земљишта koje се налази у заштићеним и угроженим područjima мора бити programirano, isplanirano i provedeno на такав начин да се osigura očuvanje prirodnih procesa, prirodne ravnoteže akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema, prirodnih dobara i područja koja су заштићена u skladu sa propisima о očuvanju prirode, kao i očuvanje pejzažnih karakteristika voda i zaštita од štetnih uticaja voda.

Svaki pojedinac dužan је да заштити квалитет и количину вода и да их користи на такав начин да се u најманјој могућој мјери утиче на равнотежу акватиčnih и semiakvatičnih ekosistema u skladu sa uvjetima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima.

Federalni ministar prostornog uređenja i okoliša (u daljem tekstu: federalni ministar) će за svako područje riječnog sliva ili dio međunarodnog riječnog sliva koji pripada teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija BiH) propisati aktivnosti koje imaju negativan uticaj на stanje površinskih i podzemnih voda.

Члан 8.

Naknade за opterećenje voda

Naknade за воду за svako opterećenje, korištenje i загађивање воде и водних dobara, izuzev korištenja воде за opću upotrebu, regulirat će се Zakonom о Federalnom fondu за заштиту okoliša.

II - DEFINICIJE

Члан 9.

U smislu ovog zakona sljedeći izrazi imaju značenje:

1. vode su sve površinske i podzemne vode;
2. *površinske vode* su mora i unutrašnje vode, izuzev podzemnih voda;
3. *podzemne vode* su:
 - a) podzemne vode koje slobodno teku u područjima prožetim poroznim stijenama,
 - b) podzemne vode koje se nalaze u konvejerima površinskih voda,
 - c) vodni resursi kao prirodna ispuštanja podzemnih voda,
 - d) mineralne, termalne i termo-mineralne vode;
4. *unutrašnje vode* su tekuće i stajace vode na površini zemljišta i sve podzemne vode na strani okrenutoj kopnu od osnovne linije od koje se mjeri širina teritorijalnih voda;
5. *tekuće vode* su prirodni vodotokovi kao što su bujice, potoci i rijeke sa stalnim ili periodičnim tokom i vodotokovi koji se formiraju kao rezultat transfera nekog prirodnog vodotoka ili njegovog geografskog pložaja;
6. *stajace vode* su prirodna jezera, uključujući jezera koja se povremeno javljaju, ribnjaci, pojilišta i ostali vodni bazeni koji imaju stalno ili periodično uticanje ili isticanje tekućih ili podzemnih voda. Stajace vode također označavaju i vodne bazene koji se formiraju kao rezultat postavljanja brana na tekuće vode ili drugog korištenja prostora;
7. *vodno zemljište* je zemljište stalno ili periodično prekriveno unutrašnjim vodama koje, prema tome, predstavlja posebne hidrološke, geomorfološke i biološke uvjete koji definiraju akvatične i semiakvatične ekosisteme i koje dopire do obale. Vodno zemljište također označava i napuštena riječna korita i šljunkovita područja koja voda povremeno plavi. Zemljište povremenih jezera ne označava vodno zemljište;
8. *vodni režim* je skup prirodnih ili vještačkih hidroloških, hemijskih i bioloških karakteristika koje se odnose na površinske i podzemne vode u određenom području u toku određenog vremenskog perioda;
9. *riječni sliv* je područje zemljišta iz koga sve površinske vode polaze u serijama tokova, struja, rijeka i moguće jezera u more u jednom riječnom ušću, rukavcu ili delti;
10. *podsliv* je područje zemljišta sa koga sve površinske vode teku kroz niz potoka, rijeka i moguće jezera u određenu tačku vodotoka (obično u jezero ili riječni sliv);
11. *područje riječnog sliva* je područje kopna ili mora koje se sastoji od jednog ili više susjednih riječnih slivova zajedno sa njihovim podzemnim i obalnim vodama;
12. *međudržavne vode* su površinske ili podzemne vode koje teku duž granične linije između dviju ili više država ili koje teku preko granične linije;
13. *voda za piće* je voda koja ispunjava propisane standarde kvaliteta i koja se može koristiti za piće i proizvodnju i pripremu hrane i snabdijevanje;
14. *mineralna voda* je podzemna voda koja ispunjava propisane kriterije za piće i koja se izvlači iz bunara, vodnih izvora ili slivova;
15. *termalna voda* je podzemna voda iz bunara, vodnih izvora ili slivova koja ispunjava propisane kriterije;
16. *termomineralna voda* je termalna voda sa karakteristikama mineralne vode;
17. *ekološko stanje površinske vode* je definirano kvalitetom vodenog ekosistema s obzirom na njegovu strukturu i funkcionisanje;
18. *hemijsko stanje vode* je definirano koncentracijom supstanci i drugih vodnih fenomena;
19. *kvantitativno stanje* je izraz stepena do koga je podzemna voda pod uticajem direktnih ili indirektnih apstrakcija;
20. *ispitivanje podzemnih voda* je određivanje geološke strukture i hidrodinamičnih parametara vodnih konvejera, primjena mjera i uzimanje uzoraka vode za analizu hemijskih, fizičko-hemijskih i mikrobioloških svojstava vode;
21. *eutrofsko područje* je područje u kojem je moguće odrediti ili očekivati zasićenost voda hranljivim materijama posebno jedinjenjima azota i fosfora koje ne ubrzavaju rast algi i viših oblika vodenih biljaka i na taj način prouzrokuju neželjeni poremećaj ravnoteže organizama koji su prisutni u vodi i poremećaj kvaliteta vode;
22. *isprana materija* je čvrsta mineralna čestica koju more ili unutrašnje tekuće vode ispiraju sa površina i nose ih duž korita vodnih izvora ili koje plutaju vodenom strujom;
23. *plutajući materijal* su organski i drugi plutajući materijal (balvani, grane, lišće, otpad i slično);
24. *voda za kupanje* je voda u kojoj je dozvoljeno kupanje na osnovu pravnog akta koji je izdao nadležni organ ili voda u kojoj kupanje nije zabranjeno i u kojoj se obično kupava veliki broj ljudi;
25. *štetni uticaji* vode su oni uticaji vode koji predstavljaju prijetnju po živote ljudi ili njihovu imovinu, kao i na okoliš i ljudsko zdravlje;
26. *pravo na vodu* je pravo na posebno korištenje vode ili morskih dobara;
27. *opterećenje voda* je emitovanje supstanci ili energije u vodu;
28. *opasne supstance* su supstance ili grupe supstanci koje su toksične, postojane i podložne bioakumulaciji i ostale supstance i grupe supstanci koje prouzrokuju isti nivo rizičnosti;
29. *zagađujuća materija* je bilo koja supstanca koja vjerovatno može da prouzrokuje zagađivanje;
30. *direktno ispuštanje* u podzemne vode je ispuštanje zagađujućih materija u podzemnu vodu bez prethodnog filtriranja kroz tlo ili podtlo;
31. *zagađivanje* je direktno ili indirektno uvođenje supstanci ili toplote u vazduh, vodu ili zemljište, koje je rezultat ljudskih aktivnosti i koje može biti štetno po ljudsko zdravlje ili kvalitet akvatičnih ekosistema ili zemnih ekosistema koji direktno zavise od akvatičnih ekosistema što rezultira oštećenjima materijalne svojine ili koje narušava ili utiče na uživanje ili druge vrste zakonske upotrebe životne sredine;
32. *standard kvaliteta okoliša* je definiran kao koncentracija određene zagađujuće materije ili grupe zagađujućih materija u vodi, sedimentu ili bioti koja ne bi trebalo da bude prekoračena kako bi se zaštitilo zdravlje ljudi i okoliš;
33. *najbolje raspoložive tehnike* su najefektivnije napredne tehnike koje se koriste u cilju zadovoljavanja graničnih vrijednosti emisija;
34. *opće korištenje vode* je korištenje vode na koju se ne primjenjuju specifične zabrane uvedene ovim zakonom (na primjer kupanje);
35. *korištenje vode* je aktivnost koja izaziva promjene vode, korištenje vode kao prirodnog resursa ili emitovanje supstanci ili energije u vodu;
36. *monitoring voda* je sistem praćenja uticaja na vode, stanje vode i efekte upravljanja vodama;
37. *akcident* je pojava neočekivanog i nedozvoljenog događaja.

III. PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE ZAŠTITE VODA

Član 10.

Strategija i planovi

U cilju zaštite voda donosi se Federalna strategija zaštite voda (u daljem tekstu: Federalna strategija) kao dio Federalne strategije zaštite okoliša.

Radi provođenja Strategije iz stava 1. ovog člana, usvajaju se planovi zaštite područja riječnih slivova, riječnih podslivova i dijelova riječnih podslivova.

Pored planova iz stava 2. ovog člana mogu se usvojiti pomoćni planovi koji se odnose na pojedinačna pitanja zaštite voda.

Član 11.

Federalna strategija zaštite voda

Federalnom strategijom zaštite voda utvrđuje se politika zaštite voda.

Federalna strategija zaštite voda posebno se zasniva na:

1. karakteristikama područja riječnih slivova na teritoriji Federacije;
2. ciljevima i smjericama za:

- zaštitu voda od opterećenja i poboljšavanje njihovog kvaliteta,
 - očuvanje i regulaciju količine voda radi očuvanja ili uspostavljanja prirodne ravnoteže, akvatičnih ili semiakvatičnih ekosistema, biodiverzitetu i pejzažnih karakteristika,
 - očuvanje i regulaciju količine voda radi osiguranja zaliha vode za piće i ostalih oblika korištenja voda,
 - ekonomski proračun zaštite i korištenja voda,
 - primjenu međunarodnih obaveza države vezanih za oblast voda,
 - mehanizme koordinacije za područja riječnih slivova i riječne podslivove sa podijeljenim nadležnostima između Federacije i Republike Srpske,
 - načela uspostavljanja mehanizama koordinacije za područja riječnih slivova i podslivove koji pripadaju i drugim državama;
3. određivanju prioriteta za postizanje ciljeva zaštite voda;
 4. proračunu sredstava koja su potrebna za primjenu Strategije.

Član 12.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament Federacije), na prijedlog Vlade Federacije, donosi Federalnu strategiju za period od najmanje deset godina.

Strategija iz stava 1. ovog člana je dio Federalne strategije zaštite okoliša.

Član 13.

Plan zaštite područja riječnog sliva sadrži:

1. opis stanja područja riječnog sliva i kao sastavni dijelovi:
 - administrativne, demografske i socijalno-ekonomske karakteristike,
 - karakteristike površinskih i podzemnih voda koje mu pripadaju, uključujući i granične vode,
 - uticaje i opterećenja površinskih i podzemnih voda koji su rezultat ljudskih aktivnosti, uključujući i procjenu i analizu provedenih mjera,
 - određivanje osjetljivih i neosjetljivih područja, ranjivih zona i zaštićenih područja, prema ovom zakonu, i zaštićenih područja prema propisima koji se odnose na očuvanje prirode za koje su značajni vodni režimi i kvalitet vode,
 - monitoring stanja površinskih i podzemnih voda i zaštićenih i ugroženih područja,
 - dokumenti prostornog uređenja i drugi planovi koji se odnose na konkretno područje,
 - spisak institucija koje su nadležne za pojedinačna pitanja vezana za upravljanje vodama i zaštitu voda,
2. ekonomsku procjenu zaštite voda, reguliranje uvjeta drenaža i korištenje voda i vodnih dobara;
3. ciljeve zaštite voda u pojedinačnim područjima riječnih slivova;
4. program mjera, uključujući i razvoj finansijske osnove za postizanje ciljeva iz tačke 3. ovog stava;
5. pregled planiranih aktivnosti sa zaključcima vezanim za učešće javnosti u pripremi plana;
6. određivanje ograničenja i uvjeta za korištenje voda i vodnih dobara.

Odredbe stava 1. ovog člana se, uz neophodne izmjene, primjenjuju na pripremu planova za riječne podslivove i dijelove riječnih podslivova.

Detaljniji sadržaj planova iz ovog člana propisat će Vlada Federacije.

Član 14.

Učešće javnosti u procesu planiranja

Predlagač Plana iz člana 15. ovog zakona obaviještava javnost o početku pripreme pojedinačnih planova i osigurava učešće javnosti u pripremi Plana.

Prije početka pripreme pojedinačnih planova predlagač poziva na saradnju nadležne federalne, kantonalne i lokalne

organe vlasti, javne službe na koje se odnose odredbe ovog i drugih zakona, nevladine i druge organizacije, korisnike voda i ostala lica koja su vlasnici vodnog zemljišta u području koje je obuhvaćeno Planom ili koja u tom području imaju prebivalište ili sjedište.

Predlagač subjektima iz stava 2. ovog člana predstavlja prijedlog sadržaja, raspored izrade i usvajanje Plana i obaveštava širu javnost putem odgovarajućih medija.

Predlagač je dužan osigurati saradnju javnosti u toku pripreme Plana.

Predlagač objavljuje nacrt Plana najmanje godinu dana prije početka perioda na koji se plan odnosi.

Subjekti iz stava 2. ovog člana mogu predlagaču Plana podnijeti pisane primjedbe na nacrt Plana u roku od šest mjeseci od dana njegovog objavljivanja.

Na njihovo traženje, predlagač licima iz stava 2. ovog člana osigurava pristup dokumentima na osnovu kojih je Plan izrađen.

Član 15.

Plan zaštite za područje riječnog sliva usvaja Vlada FBiH, na prijedlog Federalnog ministarstva. Plan zaštite područja riječnog sliva priprema federalna uprava područja riječnog sliva u skladu sa Federalnom strategijom zaštite voda.

Plan iz stava 1. ovog člana ponovo se razmatra svakih pet godina i, ukoliko je potrebno, mijenja ili dopunjuje.

Izmjene i dopune Plana vrše se na način i po postupku njegovog usvajanja.

Plan se objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH".

Pristup javnosti osigurava se putem novina, interneta i na druge efikasne načine.

Član 16.

Pomoćni planovi

Za pojedinačna pitanja zaštite voda, reguliranje uvjeta drenaže ili korištenja voda ili vodnih dobara, kao i za dijelove riječnih podslivova mogu se donijeti pomoćni planovi zaštite voda.

Planovi iz stava 1. ovog člana moraju biti usklađeni sa Federalnom strategijom i sa Planom zaštite područja riječnog sliva.

Pomoćni planovi iz stava 1. ovog člana usvajaju se na način utvrđen u članu 15. stav 1. ovog zakona.

Član 17.

Odnos planova zaštite voda i dokumenata prostornog uređenja

Predlagači dokumenata prostornog uređenja moraju u toku pripreme ovih dokumenata kao jednu od obaveznih polaznih osnova uzeti u obzir ograničenja i uvjete iz planova zaštite voda.

IV - ZAŠTITA VODA I VODNIH EKOSISTEMA

Član 18.

Zaštita voda i vodnih ekosistema uključuje klasifikaciju površinskih i podzemnih voda, zabranu i ograničenja koja se odnose na opterećenja voda, listu zabrana i ograničenja u zaštićenim područjima, uključujući kontrolu i prikupljanje podataka za zaštitu voda.

Član 19.

Ciljevi kvaliteta za površinske i podzemne vode

Radi zaštite ljudskog zdravlja, ispunjavanja različitih zahtjeva potrošača i radi osiguranja dobrog stanja okoliša ovim zakonom utvrđuju se ciljevi kvaliteta za površinske i podzemne vode.

Član 20.

Cilj kvaliteta za površinske i podzemne vode je postizanje dobrog stanja vode.

Dobro stanje za površinske vode označava dobro ekološko i hemijsko stanje.

Dobro ekološko stanje postoji ukoliko uvjeti na određenoj lokaciji samo neznatno odstupaju od čistih/prvobitnih stanja koja odgovaraju određenom tipu vode. Ovi čisti/prvobitni uvjeti se utvrđuju i klasifikuju na osnovu abiotičkih kriterija kao što su

visina, ispuštanje, režim protoka i sl. koji se zasnivaju na izabranim referentnim lokacijama.

Dobro hemijsko stanje/karakteristike postoji ukoliko hemijske supstance koje se nalaze u vodi, sedimentima i bioti ne utiču na ljudsko zdravlje, raznolike zahtjeve potrošača i posebno na dobro ekološko stanje/karakteristike utvrđene stavom 3. ovog člana.

Dobro stanje/karakteristike podzemnih voda označava dobro kvantitativno i hemijsko stanje/karakteristike.

Dobro kvantitativno stanje/karakteristike označava stalan nivo podzemnih voda u dužem vremenskom periodu u cilju sprečavanja štetnih uticaja na povezane površinske vode i kopnene ekosisteme.

Dobro hemijsko stanje/karakteristike označava hemijski kvalitet vode kojim se štiti zdravlje ljudi, ispunjavaju raznolike potrebe potrošača i sprečavaju negativni uticaji na kvalitet zavisnih vodnih ekosistema površinskih voda.

Vlada Federacije će svojim propisom utvrditi granične vrijednosti za hemijske, fizičko-hemijske i biološke parametre za vode za kupanje, vode namijenjene za vodosnabdijevanje i za mineralne, termalne i termomineralne vode.

Član 21.

Federalni ministar, u skladu sa čl. 18. i 20. ovog zakona, utvrđuje klasifikaciju voda.

Federalne uprave područja riječnog sliva vrše kategorizaciju svojih teritorija u skladu sa klasifikacijom iz stava 1. ovog člana.

Planovi zaštite područja riječnog sliva osiguravaju postizanje ciljeva kvaliteta predviđenih članom 20. ovog zakona u datom vremenskom periodu. Ovaj vremenski period je dio Plana zaštite područja riječnog sliva. Klasifikacija i kategorizacija voda iz stava 1. i 2. ovog člana predstavlja obavezan element planova zaštite voda.

Član 22.

Ispuštanje otpadnih voda

Ispuštanje otpadnih voda, emisija toplote u površinske vode i apsorpcija toplote sa površinskih voda dozvoljena je na način i pod uvjetima propisanim ovim zakonom i propisima iz oblasti zaštite okoliša.

Zabranjeno je direktno ispuštanje otpadnih voda u podzemne vode.

Indirektno ispuštanje otpadnih voda, emisija toplote u podzemne vode i apsorpcija toplote iz podzemnih voda dozvoljena je na način i pod uvjetima propisanim ovim zakonom i provedbenim propisima donesenim u skladu sa ovim zakonom.

Zabranjeno je ispuštanje otpadnih voda u prirodna jezera, ribnjake, pojilišta ili prirodne vodne bazene sa stalnim ili periodičnim ulijevanjem ili izlivanjem kopnenih podzemnih voda i ispuštanje u vodne bazene koji nastaju vadenjem ili korištenjem sirovih minerala, kao i druge slične upotrebe voda.

Zabranjeno je korištenje voda koji degradiraju hemijsko ili ekološko stanje voda u prirodnim jezerima, ribnjacima, pojilištima i drugim prirodnim vodnim bazenima sa stalnim ili periodičnim ulijevanjem i izlivanjem kopnenih i podzemnih voda.

Član 23.

Ograničenje upotrebe đubriva i sredstava za zaštitu biljaka

Zabranjeno je đubrenje ili korištenje sredstava za zaštitu biljaka na obalnom zemljištu u širini zemljišta od deset metara od granice obale unutrašnje vode.

Federalni ministar utvrđuje zone u kojima su podzemne vode zagađene nitratima ili sredstvima za zaštitu biljaka ili u kojima postoji vjerovatnoća za pojavu zagađivanja ukoliko se ne preduzmu mjere adekvatne osjetljivim zonama.

Federalne uprave područja riječnog sliva mogu u ovim zonama ograničiti, urediti ili zabraniti upotrebu vještačkih đubriva, prirodnih gnojiva ili sredstava za zaštitu biljaka.

Federalni ministar u saradnji sa federalnim ministrom nadležnim za poljoprivredu utvrđuje pravila dobre poljoprivredne prakse u cilju smanjenja zagađenja vode nitratima i sredstvima za zaštitu biljaka. Primjena dobre poljoprivredne prakse obavezna je u osjetljivim zonama.

U osjetljivim zonama obavezan je monitoring voda.

Član 24.

Plovidba i zagađenje voda

Zabranjen je prijevoz tereta plovilima na naftu (gorivo) na kopnenim vodama osim ako je drugačije uređeno za slučajevne zaštite voda, spasavanja ljudi, životinja i imovine, provođenja policijskih zadataka i u slučaju vojne odbrane.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana Vlada Federacije može odrediti, pojedinačno, kopnene vode ili dijelove kopnenih voda na kojima se dozvoljava prijevoz tereta ili korištenje plovila iz stava 1. ovog člana, u skladu sa posebnim propisima o općoj upotrebi voda, njihovoj zaštiti od zagađenja i očuvanju prirodne ravnoteže u akvatičnim i semiakvatičnim ekosistemima.

Zaštita morskih voda od zagađenja prouzrokovanog plovilima regulira se u skladu sa posebnim propisima koji uređuju oblast pomorskog prijevoza.

Zabranjeno je ispuštanje otpadnih voda koje se stvaraju u plovilima direktno iz plovila osim nezagađene vode za hlađenje.

Član 25.

Zabrana pranja vozila

Zabranjeno je prati vozila i druge mašine i uređaje u površinskim vodama, na obalnom ili vodnom zemljištu.

Član 26.

Nagomilavanje, odlaganje materija ili objekata

Zabranjeno je ispuštanje, polaganje i odlaganje u vode supstanci ili objekata koji zbog svoje forme, fizičkih, hemijskih ili bioloških karakteristika ili drugih osobina mogu ugroziti život ili zdravlje ljudi, akvatične i semiakvatične organizme, otežati tok voda ili ugroziti vodoprivredne objekte i uređaje.

Zabranjeno je deponovanje i pretovar opasnih materija u čvrstom, tečnom ili gasovitom stanju, odlaganje ili deponovanje ekstrahovanih ili otpadnih materija ili drugih sličnih supstanci i odlaganje otpada na vodnom i obalnom zemljištu.

Član 27.

Izgradnja postrojenja, prijevoz, pretovar i skladištenje opasnih supstanci

Zabranjena je izgradnja postrojenja ili uređaja namijenjenih proizvodnji opasnih supstanci, proizvodnom procesu koji uključuje opasne supstance, izgradnja postrojenja ili uređaja za rukovanje opasnim supstancama ili za njihovo skladištenje i izgradnja postrojenja ili uređaja za odlaganje otpada na vodnom zemljištu.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana dozvoljena je izgradnja postrojenja ili uređaja za potrebe luka i odbranu zemlje.

Federalni ministar može propisati posebne uvjete za izgradnju postrojenja i uređaja u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana.

Prijevoz i pretovar opasnih materija na kopnenim rijekama i moru regulira se posebnim propisima koji uređuju prijevoz opasne robe i pomorskog prijevoza kako bi se mogućnost nekontroliranog ispuštanja isključila ili svela na najmanju moguću mjeru.

Član 28.

Akcidenti

Lice koje prouzrokuje ili je svjedok ispuštanja, odlaganja ili deponovanja opasnih ili štetnih supstanci u vode, na obalno ili vodno zemljište, na zemljište koje se nalazi u zaštićenom području ili u slučaju neposrednih opasnosti od navedenih aktivnosti, dužno je odmah obavijestiti nadležni organ, nadležnu federalnu upravu o događaju ili neposrednoj opasnosti, u skladu sa posebnim propisima iz oblasti zaštite od prirodnih i drugih katastrofa i dužno je preduzeti sve mjere kako bi se štetne posljedice na okoliš svele na najmanju moguću mjeru.

Federalna uprava je obavezna da poduzme sve mjere za uklanjanje opasnosti ili štetnih uticaja zagađenja odmah nakon što je obaviještena.

Troškove uklanjanja posljedica zagađenja snosi subjekt koji je izazvao zagađenje (počinilac). Počinilac snosi troškove provođenja mjera i aktivnosti iz stava 2. ovog člana.

Federalni ministar će propisati mjere koje se preduzimaju u slučaju akcidenta.

Član 29.

Ograničenje opterećivanja voda radi zaštite akvatičnih i semiakvatičnih organizama

U cilju zaštite akvatičnih i semiakvatičnih organizama i njihovih staništa kod opterećivanja površinske vode, obale ili vodnog zemljišta, mora se voditi računa o:

- održavanju uvjeta za reprodukciju akvatičnih i semiakvatičnih organizama;
- održavanju odgovarajućih uvjeta u zimskim skloništima akvatičnih i semiakvatičnih organizama;
- održavanju ostalih uvjeta vezanih za održanje i razvoj akvatičnih i semiakvatičnih organizama, uključujući njihovu zamjenu i obogaćivanje i
- očuvanje postignutih ciljeva kvaliteta utvrđenih u članu 19. ovog zakona.

Obaveze iz stava 1. ovog člana utvrđuju se u vodnoj saglasnosti.

Federalni ministar može, u skladu sa pravilima o očuvanju prirode, propisati detaljnije metode i uvjete zaštite za pojedinačne slučajeve opterećenja voda, obale ili vodnog zemljišta.

Propis iz stava 3. ovog člana može, u pojedinačnim slučajevima opterećenja površinskih voda, sadržavati obaveze za osiguranje prolaza za akvatične i semiakvatične organizme.

Član 30.

Očuvanje uvjeta drenaže

Opterećenje okoliša mora biti regulirano na način da se očuva, u što većoj mogućoj mjeri, stanje voda, akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema i da se smanji ugrožavanje nizvodnog toka, a naročito uvjeta drenaže.

Član 31.

Ekološki prihvatljiv protok

U slučaju korištenja tekuće vode čime se smanjuje njen protok, ekološki prihvatljiv protok mora biti osiguran u toku cijele godine osim kada je prirodni protok niži od određenog ekološki prihvatljivog protoka.

Ekološki prihvatljiv protok predstavlja najmanju količinu vode koja osigurava očuvanje prirodne ravnoteže vodnih ekosistema i pejzažnih karakteristika vodotoka.

Ekološki prihvatljiv protok se određuje u vodnoj saglasnosti na osnovu stručnog mišljenja.

Federalni ministar propisuje vrste upotrebe vode iz stava 1. ovog člana i listu nosilaca izrade stručnih mišljenja iz stava 3. ovog člana.

Troškove izrade stručnog mišljenja snosi investitor.

Član 32.

Uklanjanje materijala

Uklanjanje materijala kao što je šljunak, pijesak i sl. dozvoljeno je u mjeri i na način kojim se osigurava da se prirodni procesi neće znatno izmijeniti, da neće biti uništena prirodna ravnoteža akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema i da se neće povećati negativni uticaji vode.

Federalni ministar propisuje detaljne uvjete i metode uklanjanja materijala, kao i kriterije kojima se određuje količina materijala koja se uklanja.

Federalni ministar propisuje obaveze i metode vraćanja materijala u kopnene vode.

Član 33.

Zaštićena vodna područja

Federalna uprava utvrđuje zaštićena vodna područja u cilju zaštite vodnih konvejera ili dijelova vodnih konvejera putem kojih podzemne vode teku prema slivnim područjima da bi se koristile za javno snabdijevanje vodom za piće ili za korištenje mineralne, termalne ili termomineralne vode za proizvodnju pića, protiv zagađenja ili drugih vrsta opterećenja voda koji bi mogli uticati na zdravstvenu podobnost vode i na njenu količinu i za zaštitu područja iznad konvejera za vodu iz kojeg površinske vode otiču ili se slivaju u vodni konvejer.

U cilju uspostavljanja različitih nivoa zaštite, zaštićeno vodno područje klasifikuje se u zaštićene vodne pojaseve: pojas direktne zaštite slivnog područja ili lokacije pumpanja i dva pojasa nižeg stepena zaštite.

Federalna uprava štiti zaštićena područja dajući instrukcije o preduzimanju određenih aktivnosti preduzećima za vodosnabdijevanje kao i drugim fizičkim i pravnim licima u zaštićenom vodnom području.

Vlada FBiH propisuje detaljna pravila zaštite u skladu s ovim zakonom a posebno utvrđuje sljedeće:

- mjere, zabrane i ograničenja u zaštićenim vodnim područjima i pojedinačnim zaštićenim vodnim pojasevima (u daljem tekstu: režim zaštite voda),
- metod finansiranja zaštite i održavanja područja i
- nadzor nad provođenjem propisanog režima.

Član 34.

Obaveze kantonalnih zakonodavnih tijela

Zakonodavna tijela kantona na čijoj je teritoriji zaštićeno vodno područje u općini gdje se crpi voda za piće namijenjena za snabdijevanje vodom druge općine, dokumentima prostornog uređenja osigurava mogućnost izgradnje postrojenja i uređaja za snabdijevanje vodom za piće područja druge općine.

Zakonodavno tijelo kantona osigurava da općina, na čijoj se teritoriji nalazi osetljivo područje, usvoji Akcioni plan koji osigurava mogućnost izgradnje postrojenja i uređaja za tretman opadnih voda u skladu sa zahtjevima Plana zaštite područja riječnog sliva.

U slučaju da općina ne donese Akcioni plan iz stava 2. ovog člana, skupština kantona osigurava mogućnost izgradnje postrojenja ili uređaja od kantona pri čemu troškove izgradnje snosi općina.

Član 35.

Privremena zaštita

Ukoliko se otkrije izvor vode koji je bitan za snabdijevanje vodom za piće ili izvor mineralne, termalne ili termomineralne ili druge podzemne vode za proizvodnju pića, federalna uprava može donijeti odluku o privremenoj zaštiti područja na kojem se izvor nalazi.

Odlukom o privremenoj zaštiti iz stava 1. ovog člana utvrđuju se:

- granice zaštićenog vodnog područja,
- privremeni režim zaštite voda u zaštićenom vodnom području i pojedinačnim zaštićenim pojasevima,
- metode finansiranja zaštite i održavanja područja i
- nadzor nad provođenjem propisanog režima.

Odluka iz stava 2. ovog člana primjenjuje se do stupanja na snagu akta o zaštiti iz člana 33. ovog zakona.

Federalna uprava štiti područje iz prethodnih stavova u skladu sa članom 33. stav 3. ovog zakona.

Član 36.

Režim zaštite voda

U zaštićenom vodnom području mogu se ograničiti ili zabraniti aktivnosti koje mogu ugroziti kvantitativno ili kvalitativno stanje izvora voda.

Vlasnicima ili drugim posjednicima zemlje u zaštićenom vodnom području utvrđuju se obaveze provođenja ili dozvoljavanja provođenja mjera za zaštitu kvantiteta i kvaliteta izvora vode.

Ograničenja iz st. 1. i 2. ovog člana odnose se na:

- zabranu ili određivanje posebnih uvjeta korištenja prostora,
- zabranu ili ograničenje izvođenja određenih aktivnosti i
- zabranu ili ograničenje prijevoza roba ili ljudi.

Ukoliko je nemoguće postići zaštitu kvaliteta i kvantiteta izvora vode na osnovu ograničenja i zabrana iz stava 2. ovog člana, pravo vlasništva na zemljištu unutar zaštićenog vodnog područja za snabdijevanje vodom za piće, može se izuzeti ili ograničiti u skladu sa posebnim propisom.

Član 37.

Zaštićena područja rezervi površinskih voda

Federalna uprava može odrediti zaštićena područja rezervi površinskih voda.

Područja iz stava 1. ovog člana određuju se na osnovu utvrđenih rezervi površinskih voda koje se s obzirom na svoje hemijske, fizičko-hemijske ili mikrobiološke karakteristike klasifikuju u najviši red.

Federalna uprava ograničava ili zabranjuje opterećenje prostora i aktivnosti koje mogu ugroziti hemijsko ili kvantitativno stanje površinskih voda u područjima iz stava 2. ovog člana.

Član 38.

Osetljiva vodna područja

Federalni ministar propisuje metode za utvrđivanje osjetljivih i manje osjetljivih vodnih područja.

Osetljiva vodna područja su:

- prirodna slatkovodna jezera, ostale slatke vode, estuari i obalne vode za koje je utvrđeno da su eutrofske ili koje u bližoj budućnosti mogu postati eutrofske ukoliko se ne preduzmu mjere zaštite,
- površinske slatke vode namijenjene za korištenje vode za piće koje bi mogle sadržavati veću koncentraciju nitrata od one utvrđene zakonom i
- područja u kojima je neophodna dodatna obrada kako bi se postigli zahtjevi zakona kada je u pitanju kvalitet vode.

Manje osjetljiva vodna područja su morske vode ili područja gdje ispuštanje otpadnih voda ne izaziva štetne uticaje na okoliš ili gdje nije vjerovatno da će se takvi uticaji pojaviti u budućnosti kao rezultat morfoloških, hidroloških ili specifičnih hidrauličnih uvjeta koji postoje u tom području i uzimajući u obzir rizik da bi se ispušteno zagađenje moglo prenijeti na susjedna područja u kojima može prouzrokovati štetne uticaje na okoliš.

Federalni ministar svojim aktom proglašava osjetljiva i manje osjetljiva područja u skladu sa st. 2. i 3. ovog člana.

Federalni ministar utvrđuje obaveze za izgradnju i opremanje postrojenja za preradu otpadnih voda (uključujući i minimalne vrijednosti prečišćavanja i granične vrijednosti za efluente) uzimajući u obzir ekvivalentni broj stanovnika i proglašavanje osjetljivim ili manje osjetljivim područjem. U osjetljivim vodnim područjima mogu se primijeniti strožiji kriteriji.

Organizaciona jedinica za izdavanje vodnih saglasnosti federalne uprave svojom odlukom osigurava da se komunalne otpadne vode mogu ispuštati u osjetljiva ili manje osjetljiva vodna područja samo ukoliko su prečišćene do određenih graničnih vrijednosti.

Posebna pažnja treba se posvetiti monitoringu vode u osjetljivim područjima.

Član 39.

Vodna područja namijenjena za kupanje

Vodna područja namijenjena za kupanje definiraju se Planom zaštite područja riječnog sliva.

Područje iz stava 1. ovog člana može biti namijenjeno za organizirana kupanja, što se utvrđuje dokumentima prostornog uređenja.

U području iz stava 2. ovog člana nije dozvoljeno podizanje stalnog ili privremenog postrojenja ili drugih prepreka koje bi sprečavale slobodan prolaz duž voda ili vodnih dobara.

Područja iz stava 1. ovog člana moraju biti zaštićena od zagađenja i od ostalih oblika korištenja ili pojava koje bi mogle uticati na podobnost vode za kupanje.

U cilju zaštite od zagađenja, aktivnosti koje bi mogle ugroziti zdravlje ili živote kupaca moraju biti ograničene ili zabranjene u vodnim područjima namijenjenim za kupanje.

Zabrane i ograničenja u vodnim područjima namijenjenim za kupanje propisuje nadležna federalna uprava u skladu sa ovim zakonom i propisima iz oblasti zaštite okoliša.

Član 40.

Označavanje zaštićenih vodnih područja

Zaštićena vodna područja i kupališta moraju biti označena. Zaštićena vodna područja označava preduzeće koje se bavi snabdijevanjem vodom za piće.

Zaštićena vodna područja čija voda je mineralna, termalna, termomineralna ili druga površinska voda za proizvodnju pića označava onaj ko koristi vodu.

Nadležni kantonalni organ putem općine osigurava omeđivanje kupališta.

Federalni ministar propisuje metod označavanja područja.

Član 41.

Renaturalizacija površinskih voda

U cilju poboljšanja narušene prirodne ravnoteže akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema površinskih voda federalna uprava započinje provođenje njihove renaturalizacije.

Mjere i metode renaturalizacije definiraju se planovima zaštite područja riječnog sliva, riječnog podsliva ili dijelova riječnih podslivova.

Plan iz stava 2. ovog člana klasifikuje renaturalizaciju u hitnu, potrebnu ili preporučljivu renaturalizaciju.

Renaturalizacija se realizira na osnovu Plana pripremljenog od federalne uprave u saradnji sa organizacijom odgovornom za očuvanje prirode. Plan odobrava Federalno ministarstvo.

Kriterije klasifikacije iz stava 3. ovog člana definira federalni ministar.

Član 42.

Kompensacija

Vlasnik zemljišta u zaštićenom vodnom području može zahtijevati od kantona razmjenu svog zemljišta za drugo odgovarajuće zemljište na istom području ili njegovu kupovinu ukoliko ga ograničenja i zabrane iz čl. od 33. do 41. ovog zakona u značajnoj mjeri onemogućavaju da koristi svoje zemljište ili ukoliko je korištenje zemljišta trajno onemogućeno.

Ukoliko kanton ne može ponuditi drugo odgovarajuće zemljište ili nije zainteresiran za kupovinu, vlasnik zemljišta može zahtijevati od kantona naknadu proporcionalnu ograničenju njegovog korištenja.

Kanton treba osigurati da troškove razmjene, kupovine ili naknade iz prethodnog stava snose općine koje se snabdijevaju vodom za piće iz odnosnog zaštićenog vodnog područja.

Ukoliko je zaštićeno vodno područje namijenjeno iskorištavanju termalne, mineralne, termomineralne ili druge površinske vode za proizvodnju pića, lice koje koristi vodu, obavezno je na razmjenu, kupovinu ili isplatu naknade.

Naknada se određuje prema propisima koji definiraju eksproprijaciju, koncesije kao i druge pozitivne zakonske propise, a u skladu s odredbama ovog zakona.

Član 43.

Vodna saglasnost

Organizaciona jedinica federalne uprave nadležna za izdavanje vodne saglasnosti izdaje vodnu saglasnost za direktno korištenje vode i vodnih dobara i to za:

- privatno i javno snabdijevanje vodom za piće;
- tehnološke svrhe;
- kupališta;
- proizvodnju toplote;
- navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta ili drugih područja;
- proizvodnju električne energije u hidroelektranama projektovane snage manje od 5 MW;
- pogonske vodne mlinove, pilane ili slične uređaje;
- uzgoj vodnih organizama,
- izgradnju luke;
- ispuštanje otpadnih voda i emisiju toplote u vode i
- druga opterećenja voda ili vodnih dobara za koje je potrebna koncesija.

Pored navedenih slučajeva vodna saglasnost izdaje se i za korištenje vode za piće u tehnološke svrhe.

Federalni ministar utvrdit će listu aktivnosti za direktno korištenje vode ili vodnih dobara za koje nije potrebna vodna saglasnost.

Ukoliko direktno korištenje vode i vodnih dobara nije na listi iz stava 3. ovog člana smatra se da je za datu aktivnost potrebna vodna saglasnost.

Voda se može koristiti bez prethodno pribavljenje vodne saglasnosti u slučaju zaštite od požara radi poduzimanja hitnih i sanitarnih mjera.

Vodna saglasnost jedan je od uvjeta za izdavanje dozvola za opterećenje prostora u skladu sa propisima prostornog uređenja i gradnja.

Vodna saglasnost jedan je od uvjeta za izdavanje okolinske dozvole i ostalih dozvola koje propisuju posebni zakoni.

Postupak izdavanja vodne saglasnosti vodi se prema Zakonu o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98 i 48/99).

Federalni ministar detaljnije će propisati postupak izdavanja vodne saglasnosti, uvjete i način evidentiranja izdatih saglasnosti.

Član 44.

Zahtjev za dobijanje vodne saglasnosti

Investitor ili korisnik vode podnosi zahtjev za izdavanje vodne saglasnosti.

Zahtjev sadrži:

- podatke o podnosiocu zahtjeva;
- podatke o vodi ili vodnom dobru koje podnosioc zahtjeva namjerava koristiti;
- podatke o namjeni korištenja;
- detaljan opis vrste, obima i namjene korištenja i
- vrijeme u kojem će koristiti vodu ili vodno dobro.

Član 45.

Izdavanje i produženje vodne saglasnosti

Organizaciona jedinica federalne uprave za izdavanje vodne saglasnosti izdaje vodnu saglasnost ukoliko je:

- namjeravano korištenje moguće na osnovu plana zaštite voda,
- namjeravano korištenje ne degradira, ograničava ili onemogućava ostvarenje prava drugih korisnika.

Vodna saglasnost se izdaje za određeni vremenski period ne duži od 15 godina.

Vodna saglasnost se može produžiti na zahtjev korisnika ako su svi propisani uvjeti za dobijanje saglasnosti ispunjeni i nakon njenog isteka.

Član 46.

Sadržaj vodne saglasnosti

Vodna saglasnost posebno sadrži:

- podatke o korisniku vode;
- detaljan opis vrste, obima i svrhe korištenja vode;
- rok važenja;
- način korištenja i uvjeti, uključujući obaveze monitoringa koje korisnik mora poštovati tokom korištenja vode;
- određivanje plaćanja za korištenje vode i vodne naknade;
- mjere koje je korisnik dužan provesti kada istekne saglasnost;
- ostale obaveze koje korisnik mora ispuniti u skladu sa ovim zakonom i provedbenim propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Član 47.

Baza podataka i monitoring zaštite voda područja riječnog sliva

Federalna uprava nadležna je za izradu i održavanje informacionog sistema zaštite voda na svojoj teritoriji.

Informacioni sistem zaštite voda područja riječnog sliva zasniiva se posebno na:

- stalnom monitoringu kvaliteta i kvantiteta voda;
- informacijama koje se sakupljaju putem izdavanja dozvola i saglasnosti;
- podacima iz monitoringa koji vrše sami korisnici voda;
- javnom monitoringu.

Sistem monitoringa kojim rukovodi federalna uprava sadrži najmanje sljedeće elemente:

- za površinske vode ekološko i hemijsko stanje, ekološki potencijal, zapreminu, nivo ili obim protoka do opsega koji je relevantan za ekološko i hemijsko stanje i ekološki potencijal;
- za podzemne vode hemijsko i kvantitativno stanje i
- za zaštićena vodna područja, pored elemenata iz alineje 1. i 2. ovog stava, specifične elemente sadržane u propisima kojima su proglašena pojedinačna zaštićena vodna područja.

Bazom podataka o zaštiti voda rukovodi se putem kompjuteriziranog Geografskog informacionog sistema (GIS) i svima je dostupan putem interneta.

Federalni ministar donijet će propise o jedinstvenom sadržaju i metodologiji izrade baze podataka zaštite voda područja riječnog sliva, posebno o gustini lokacija za monitoring, učestalosti i metodologiji uzrokovanja, listi obaveznih parametara, metodama analize i algoritmima procjene i listi pogona koji su obavezni da sami provode monitoring ili na drugi način osiguraju podatke vezane za zaštitu voda.

V - ORGANIZACIJA ZAŠTITE VODA

Član 48.

Federalna uprava područja riječnog sliva

U sastavu Federalnog ministarstva osnivaju se federalne uprave i to:

- Federalna uprava područja riječnog sliva Dunava,
- Federalna uprava područja riječnih slivova Jadranskog mora.

Federalnom upravom rukovodi direktor federalne uprave.

Direktora federalne uprave postavlja i smjenjuje Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra.

Član 49.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova u zaštiti voda u sastavu federalnih uprava uspostavljaju se najmanje dvije organizacione jedinice:

- organizaciona jedinica za izdavanje vodnih saglasnosti i
- organizaciona jedinica za inspeksijski nadzor.

Unutrašnja organizacija federalne uprave utvrđuje se, kao poseban dio, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva.

Federalno ministarstvo rješava žalbe na prvostepena rješenja federalne uprave kao drugostepeni organ.

Rješenje po žalbi je konačno i na njega se ne može uložiti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Vrhovni sudom Federacije.

VI - NADZOR

Član 50.

Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Federalno ministarstvo.

Član 51.

Inspeksijski nadzor

Inspeksijski nadzor vrši federalna uprava područja riječnog sliva putem organizacione jedinice za inspeksijski nadzor.

Član 52.

Prava i obaveze inspektora

Prava i obaveze inspektora su:

- kontrola stanja voda i vodnog režima;
- kontrola primjene standarda emisija i zabrana;
- utvrđivanje stvarnog stanja voda i vodnog režima u slučaju kršenja zabrana određenih ovim zakonom, provedbenih propisa donesenih u skladu sa ovim zakonom i ostalih propisa iz oblasti zaštite okoliša koji se primjenjuju na opterećenje voda, kao i kršenje propisa iz oblasti obavještanja inspeksijskih organa.

Ukoliko utvrdi da nije postupljeno u skladu sa odredbama ovog zakona i provedbenih propisa donesenih u skladu sa ovim zakonom, inspektor donosi rješenje kojim nalaže:

- zabranu ili ograničavanje ostvarivanja prava ukoliko se to pravo ostvaruje bez ili u suprotnosti sa vodnom saglasnošću;
- obustavu izgradnje ili druge vrste korištenja prostora ukoliko se provode bez ili u suprotnosti sa vodnom saglasnošću;
- privremenu obustavu aktivnosti;
- zabranu upotrebe postrojenja ili uređaja ukoliko se koriste bez ili u suprotnosti sa vodnom saglasnošću;
- zabranu ili ograničenje ispuštanja ili drenažu supstanci u vode ukoliko se provode u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i vraćanje u prvobitno stanje;
- zabranu uklanjanja aluvijuma sa površinskih voda;
- sanaciju štete i vraćanje u prvobitno stanje;
- preduzimanje rehabilitacionih mjera za eliminiranje izvora i posljedica pretjeranog opterećenja voda ili predlaže federalnoj upravi područja riječnog sliva pripremu i provođenje programa rehabilitacije u skladu sa propisima iz oblasti zaštite okoliša i
- druge neophodne mjere u skladu sa ovim zakonom i provedbenim propisima donesenim u skladu sa ovim zakonom.

Žalba na rješenje inspektora podnosi se Federalnom ministarstvu.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 53.

Usmena odluka

Inspektor može donijeti usmenu odluku i narediti njeno trenutno provođenje:

- ukoliko postoji neposredna opasnost od zagađivanja vode za piće, površinskih ili podzemnih voda;
- ukoliko je došlo do pojave suše ili nedostatka vode ili se poteškoće u snabdijevanju vodom za piće mogu javiti iz drugih razloga;
- ukoliko postoji neposredna opasnost od poplava, bujica, klizišta, odrona ili lavina;
- da bi se osigurala opća upotreba i pružanje javnih usluga u skladu sa ovim zakonom ukoliko vlasnik ili drugi posjednik obalnog ili vodnog zemljišta ne dozvoljava prijelaz preko svog zemljišta ili izvođenje radova vezanih za pružanje javnih usluga;
- da bi se osiguralo izvođenje radova vezanih za istraživanje podzemnih voda u skladu sa ovim zakonom i
- u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

Elementarne nepogode iz alineja 2. i 3. ovog člana utvrđuje nadležni organ u skladu sa posebnim propisima.

Član 54.

Inspektor zaštite voda ima pravo:

- na nesmetan pristup obali ili vodnom zemljištu;
- na ulazak u vodoprivredna postrojenja koja su namijenjena posebnoj upotrebi ili korištenju vode i vodnih dobara;
- da zahtijeva od vlasnika, ostalih korisnika ili upravnika vodoprivrednih postrojenja ili uređaja da mu osigura pristup ličnim dokumentima lica, dokumentima o korištenju vode i da dokumentuju bilo koje kršenje odredbi ovog zakona ili provedbenih propisa donesenih u skladu sa ovim zakonom.

Ukoliko inspektor u vršenju inspeksijskog nadzora utvrdi da je za preduzimanje mjera nadležan drugi organ, dužan ga je odmah obavijestiti.

Ukoliko postoji osnovana sumnja da je počinjeno krivično djelo za koje se počinitelj goni po službenoj dužnosti, inspektor je dužan odmah obavijestiti nadležni organ policije.

Inspektor ima pravo da izrekne i naplati novčanu kaznu za lica koja su počinila prekršaj propisan ovim zakonom.

Član 55.

Uvjeti za inspektore zaštite voda

Za inspektora zaštite voda može se postaviti lice sa visokom stručnom spremom, položenim stručnim ispitom i najmanje pet godina radnog iskustva na tim i sličnim poslovima.

Inspektori zaštite voda nose službenu iskaznicu.

Federalni ministar pravde propisuje oblik i sadržaj iskaznice, a iskaznicu izdaje federalni ministar.

VII - UČEŠĆE JAVNOSTI

Član 56.

Učešće javnosti

Učešće javnosti u donošenju odluka u oblasti zaštite voda osigurava se na način propisan Zakonom o zaštiti okoliša.

Federalna uprava područja riječnog sliva obavezno zapošljava službenika zaduženog za davanje informacija i podsticanje javnog monitoringa u cilju aktivnog učešća građana u zaštiti voda.

VIII - FINANSIRANJE

Član 57.

Finansiranje administracije zaštite voda

Finansiranje aktivnosti propisanih ovim zakonom osigurava se iz Federalnog fonda za zaštitu okoliša u skladu sa Zakonom o Federalnom fondu za zaštitu okoliša.

IX - KAZNENE ODREDBE

Član 58.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj svako pravno lice koje:

- koristi vodu za opću upotrebu u području u kome je takva upotreba zabranjena ili ograničena ili je u suprotnosti sa propisima;
- ne omogući privremeno korištenja svoga zemljišta;
- ometa slobodni prilaz vodi ili vodnom dobru preko svog zemljišta ili onemogućava opću upotrebu vode ili vodnog dobra;
- podiže privremene ili stalne prepreke na obali ili vodnom zemljištu čime se sprečava slobodan prilaz vodi ili vodnom dobru;
- onemogućava slobodan prilaz obali ili vodnom zemljištu javnim službama;
- onemogućava rad postrojenja i mjerne opreme za istraživanje, iskopavanje i bušenje, testirno pumpanje, uzimanje uzoraka zemljišta i ostale radove koji se odnose na testove monitoringa i mjerenje supstanci;
- ispušta otpadne vode direktno u podzemne vode;

- indirektno ispušta otpad i emituje toplotu u podzemne vode ili apsorbuje toplotu iz podzemnih voda suprotno odredbama ovog zakona;
- ispušta otpadne vode u prirodna jezera, ribnjake, pojilišta i ostale prirodne vodne rezervoare koji imaju stalno ili privremeno ulijevanje i odlijevanje unutrašnjih ili podzemnih voda i u vodne rezervoare koji su nastali kao rezultat ekstrakcije ili korištenja mineralnih sirovina ili na druge slične načine korištenja;
- koristi vode iz vještačkih jezera, ribnjaka, pojilišta i ostalih prirodnih vodnih rezervoara koji imaju stalno ili privremeno ulijevanje i odlijevanje unutrašnjih ili podzemnih voda na takav način da se unazađuje njihovo ekološko i hemijsko stanje;
- đubri ili koristi sredstva za zaštitu bilja na obalnom zemljištu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;
- prevozi teret i obavlja plovidbu na naftni pogon na unutrašnjim vodama u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;
- ispušta otpadne vode iz plovila direktno u vodu;
- vrši pranje vozila i ostalih mašina i uređaja u površinskim vodama ili na vodnom zemljištu;
- ispušta ili odlaže supstance ili predmete u vodu ili ispušta otpadne vode što bi moglo ugroziti živote i zdravlje ljudi, akvatičnih i semiakvatičnih ekosistema, otežati protok voda ili ugroziti vodoprivredna postrojenja i uređaje;
- odlaže ili pretovara opasne supstance u čvrstom, tečnom ili gasovitom stanju;
- odlaže ekstrahovane ili otpadne materijale ili ostale slične supstance;
- koristi ili provodi aktivnosti na prirodnim vodnim rezervoarima uključujući močvare što bi moglo ugroziti njihov vodni režim ili prirodne karakteristike;
- uklanja aluvijume u suprotnosti sa propisanim uvjetima, načinima i kriterijima ili krši obaveze ili načine vraćanja aluvijuma u unutrašnje vode;
- djeluje u eutrofskom području u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;
- koristi obale i vodno zemljište čime pogoršava režim ispuštanja;
- ne preduzima aktivnosti radi sprečavanja negativnih posljedica vode na površinama koje su oštećene ili izmijenjene usljed građenja;
- provodi aktivnosti ili koristi prostor u rizičnim područjima u suprotnosti sa uvjetima utvrđenim u Planu upravljanja područjem riječnog sliva.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se fizičko lice.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu.

X - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

Propise iz člana 5. stav 4.; člana 13. stav 3.; člana 15. stav 1.; člana 20. stav 8.; člana 24. stav 2.; člana 33. stav 4. donijet će Vlada Federacije u roku od godinu od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propise iz člana 7. stav 3.; člana 21. stav 1.; člana 23. st. 2. i 4.; član 27. stav 3.; član 28. stav 4.; član 29. stav 3.; člana 31. stav 4.; člana 32. st. 2. i 3.; člana 38. st. 1., 4. i 5.; člana 40. stav 5.; člana 41. stav 5.; člana 43. st. 3. i 10.; člana 47. stav 5. donijet će federalni ministar u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 60.

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe odredbe posebnih propisa koje reguliraju pitanje zaštite voda.

Član 61.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivat će se nakon stupanja na snagu novog zakona o vodama, a najduže jednu godinu od dana objavljivanja ovog zakona.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, s. r.

Na temelju članka IV.B.7.a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI VODA

Proglašava se Zakon o zaštiti voda koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Zastupničkog doma održanoj 24. travnja 2003. godine i na sjednici Doma naroda od 14. svibnja 2003. godine.

Broj 01-336/03
8. srpnja 2003. godine
Sarajevo

Predsjednik
Niko Lozančić, v. r.

ZAKON O ZAŠTITI VODA

I - TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuje se zaštita voda, obale i vodno tlo, planiranje i programiranje zaštite voda, organiziranje zaštite voda, nadzor, financiranje i prekršajne kazne za pravne i fizičke osobe.

Zaštita voda, obale i vodnog tla obuhvaća očuvanje i reguliranje količine vode, održavanje obale i vodnog tla i donošenje odluka o uporabi i opterećenju voda.

Članak 2.

Cilj zakona

Cilj je ovoga zakona osiguranje održivog korištenja voda s ciljem očuvanja i poboljšanja njihove kvalitete, osiguranje očuvanja prirodnih procesa i prirodne ravnoteže voda, akvatičnih i semiakvatičnih ekosustava i pejzažnih značajki voda, i u suradnji s organima nadležnim za upravljanje vodama, očuvanje i reguliranje količine voda za razne vrste korištenja s ciljem sprovedbe njihovih ekonomskih, društvenih i ekoloških funkcija.

Članak 3.

Načela zaštite voda

Načela zaštite voda, obale i vodnog tla temelje se na:

- *integritetu* područja riječnih sljevova, uzimajući u obzir kretanje voda i prirodnih procesa i sklad i međuovisnost akvatičnih i semiakvatičnih ekosustava sukladno pristupu području riječnog slijeva;
- *održivom korištenju* voda koje se temelji na osiguravanju, funkcionalnosti prirodnih procesa i održavanju prirodne ravnoteže akvatičnih i semiakvatičnih ekosustava i na dugoročnoj zaštiti i racionalnoj uporabi raspoloživih vodnih resursa;
- *sprječavanju* prekomjernog opterećenja voda i promicanju održivog korištenja voda, obale i vodnog tla;
- *ekonomskoj procjeni* voda i sprovedbi načela naknade troškova korištenja i zagađivanja voda;
- *sudjelovanju javnosti*;